ТОЖИКИСТОН ПАХТАКОРЛАРИ МАСЛАҲАТЛАРИГА АМАЛ ҚИЛАЙЛИК!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 135 (2168). | 10 июль, сешанба 1962 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ХЎЖАЛИКНИ БОШҚАРИШДАГИ АСОСИЙ ВАЗИФА

Тежоғлик иш — бежоғлик. Халқимизнинг донолик билан айтган бу гапларида олам-олам маъно бор. Мамлакатимизда коммунистик мўл-кўлчиликни вужудга келтириш учун кураш қизғин тус олган ҳозирги кунларда ҳар бир совет кишиси ўз постида сергак туриб, ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишлаши, иқтисод қилиши, янгиликларни қидириб топиши, меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришиб, моддий бойликларни ишлаб чиқаришга ўз ҳиссасини қўшиши лозим.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев Россия Федерацияси марказий районларининг ишлаб чиқариш бошқармалари ходимлари кенгашида сўзлаган нутқида меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот бирлигига бўлаётган сарфни камайтиришни хўжаликни бошқаришдаги асосий вазифа қилиб қўйди.

Ана шу йўлдан бориб мамлакатга тобора кўп ва арзон пахта, гўшт, сут, каноп ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бераётган хўжаликлар бизда оз дейсизми. Юқори Чирчиқ районидаги Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Хван Ман Гим раислик қилаётган «Политотдел» колхози ана шундай машъал хўжаликдандир. Колхозда хўжаликнинг ҳамма тармоғи теп-текис ривожланиб, рентабеллилиги йилдан йилга ортиб бормоқда. Колхоз ҳар йили пахта ва канопдан рекорд ҳосил етиштирмоқда. Чорвачилик ҳам тинмай юксалаётир. Бу ютуқларнинг сири нимада? Ҳамма гап шундаки, колхоз раҳбарлари, бригада бошлиқлари, мутахассислар, ҳар бир киши меҳнат унумдорлигини оширишни, техникадан фойдаланишни энг асосий йўл деб билади. Колхоздаги ҳар бир тадбир — техникадан, мутахассислардан фойдаланиш ана шу вазифанинг муваффақиятли бажарилишига қаратиб олиб борилади.

Масалан, чорвачиликни ривожлантиришдаги ишларни олиб кўрайлик. Колхоз соғин сигирларни йил охирига бориб батамом механизация воситасида соғишга ўтади. Озуқа тарқатадиган аппарат сотиб олингач, фермадаги ишларнинг деярлик ҳаммаси механизациялаштирилади. Сигирларни боғламасдан боқишга бутунлай кўчилади. Буларнинг ҳаммаси шу йилнинг ўзидаёқ етиштириладиган гўштнинг таннархини, сутнинг таннархини кескин камайтириш, йил охирига бориб, чорвачиликдан 160 минг 936 сўм соф фойда олиш имкониятини беради.

Янгийўл районидаги «Ленинизм», Янгиердаги «Коммунизм» колхозларида ҳам хўжалик ана шундай моҳирлик билан бошқарилаётганлиги туфайли йилдан-йилга юқори кўрсаткичга эришилмоқда.

Аммо афсуски, ҳали биздаги бир қатор хўжаликларда ишга масъулият билан қаралмаяпти. Натижада деҳқоннинг хазинаси — ердан тўла унум билан ҳосил олинмайди, техникадан яхши фойдаланилмаётир. Ўз-ўзидан маълумки, бундай хўжаликлар иқтисодий жиҳатдан заифлашиб қолмоқдалар. Давлатга кам маҳсулот етказиб бермоқдалар. Гулистон районидаги «Коммунизм» колхозида ўтган йили бир килограмм гўштнинг таннархи 3 сўм 40 тийин, сутнинг таннархи 46 тийинга тушганлигини қандай баҳолаш мумкин?! Хўжаликда ем-хашак базаси мустаҳкамланмаганлиги, штатларда ортиқчаликлар кўплиги, ажратилган маблағлардан тежаб-тергаб фойдаланилмаганлиги, фермадаги кўп ишлар қўлда бажарилаётганлиги, етиштирилаётган маҳсулотнинг ҳисоб-китоби яхши йўлга қўйилмаганлиги туфайли ҳам ана шундай аҳвол юз берди. Ерни экишга тайёрлаш, ғўза парвариши сифатсиз ўтказилганлиги учун бу колхозда ҳосилдорлик камайиб кетди, бир центнер пахтанинг таннархи 20 сўмга тушди. Худди, шунингдек Бекобод районидаги «Победа» колхозида ҳам етиштирилаётган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг таннархи ҳаддан ташқари қимматга тушди.

Ҳар бир раҳбар ўз хўжалигининг тежамли бошқарилиши тўғрисида доимо ғамхўрлик қилсин. Колхоз раиси, совхоз директори, бригадир ёки ферма мудири ҳисоб-китобни яхши билиши шарт. Шундагина у дала ишларининг қандай бораётганлигидан, маҳсулот етиштириш учун ажратиб берилган маблағлар қандай сарф бўлаётганлиги, фермаларда соғин сигирлардан сут соғиб олиш қандай йўлга қўйилганлиги, етиштирилаётган гўшт, соғиб олинаётган сутнинг таннархи қанчага тушаётганлигидан доимо хабардор бўлиб тураолади. Хўжаликнинг иқтисодий қуввати нималарга қодир эканлигини у беш бармоқдай билсин.

Энг яхши кўрсаткичларга эришаётган колхозлар ва совхозлар, бригадалар бизнинг машъалларимиз ҳисобланади. Ана шуларнинг бой тажрибасини ўрганиб, кенг оммалаштиришимиз зарур.

Ҳозир кенг пахтазорларда ижодий меҳнат қайнаяпти. Мамлакатга 503 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришга бел боғлаган пахтакорларимиз, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Мурожаатига жавобан арзон баҳодаги гўшт, сут етиштиришни кўпайтиришга отланган чорвадорларимиз, ҳар бир меҳнаткаш социалистик мусобақани авж олдириб ишламоқда. КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини амалга ошириш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқда. Ҳамма ерда ана шундай қизғин меҳнат тус олган кезларида ишлаб чиқариш бошқармалари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, барча коммунист ва комсомолларнинг диққат-эътибори меҳнат унумдорлигини ошириш ва оқибат натижада зиммага олинган юксак мажбуриятларнинг шараф билан бажарилишига қаратилмоғи лозим.

ЎЗБЕКИСТОН МАТЛУБОТ КООПЕРАЦИЯСИ ВАКИЛЛАРИНИНГ XI СЪЕЗДИ

9 июлда Тошкентда, Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида республика матлубот кооперацияси вакилларининг XI съезди очилди. Съезд ишида 400 дан ортиқ делегат қатнашмоқда.

Съезд иштирокчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг съезд номига табрикномасини давомли қарсаклар билан кутиб олдилар. Бу табрикномани Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Ф. Е. Титов ўқиб берди.

Республика матлубот кооперациясининг 1958—1961 йиллардаги хўжалик ва молия ишлари якунлари тўғрисида Ўзбекбирлашув правлениесининг раиси А. А. Хўжаев доклад қилди.

Шундан кейин съезд Ўзбекбирлашув ревизия комиссиясининг раиси С. А. Одиловнинг докладини эшитди. Мандат комиссиясининг ҳисоботи тўғрисида комиссия раиси Г. М. Бўрибеков доклад қилди.

Ҳисобот докладлари юзасидан музокаралар бошланди.

Съезд ўз ишини давом эттирмоқда. (ЎзТАГ).

☆ ☆ ☆

ҚАРДОШ ТОЖИКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПАХТАКОРЛАРИ БЎКА ВА ОҚҚЎРҒОН РАЙОНЛАРИДА

БИР ТОМЧИ ҲАМ СУВ БЕКОР КЕТМАСИН

Баъзибир ер қора тупроқли, баъзи ерлар эса унинг акси бўлади. Бир жойда ер ости сувлари яқин жойлашган бўлса, иккинчи жойда ғоятда чуқур жойлашган бўлади. Ана шу ерларнинг ҳарбирига ўзига хос муомала қилиш керак бўлади. Қора тупроқли ер, ер ости суви яқин жойлашган картани бир марта ортиқча суғориб юборсангиз тамом, мўлжаллаган ҳосилингиздан умидингизни узаберасиз. Ер ости суви чуқур жойлашган ерларга бир марта кам сув бериб кўрингчи, бунда ҳам ютқазасиз.

Бордию, ерингиз қора тупроқли, ер ости суви яқин жойлашган дейлик. Хўш, бундай ерларда юқори ҳосил олиш учун нима қилиш керак? Шуни айтиш керакки, ана шундай жойларда айниқса июль ойларида ихтиёт бўлиш керак бўлади. Бир кунда ҳосилни барбод қилиб қўйишингиз мумкин. Сиз ер ости сувлари яқин, деб ғўзангизни қантардингиз, натижада тупроқ қуёш тафтида исиди, шу билан бирга ер кучайди ҳам. Кўчатингиз бақувват тортди. Қантарганда ўқтомир нам қувади, кучаяди. Шу билан бирга, ғуж шона ҳам тугади. Мана ҳозир кўриб турибсизки, ана шу кўчатларингизда 2—3 тадан кўсак ҳам бор. Энди нима қилиш керак? Энди ана шундай ерда етарли нам сақлаш, фақат нам сақлаш керак. Ғўзангизни саратон сувига тўйдирсангиз шона ташламайди, ҳосилга-ҳосил қўшади.

Ғўзани суғориб қўйиб, вақтида юмшатмасангиз бу ҳам бўлмайди. Чунки, сув оққан жой оқариб ёрилиб кетиши мумкин. Бундай ҳолларда ғўзанинг илдизлари қирқилиб кетади. Илдизи шикастланган ғўза маълум вақтгача ривожланишдан тўхтаб қолади. Шу жиҳатдан техниканинг қадрига етиб, бундан унумли фойдаланган деҳқон асло ютқазмайди.

Бўка ва Оққўрғон районининг деҳқонлари шу кунларда ғўзаларни саратон сувига қондираяптиларми? Деҳқоннинг энг яқин дўсти бўлган техникадан унумли фойдаланилаяптими? Шуни айтиш керакки, ҳосилнинг тақдирини ҳал қиладиган шу икки соҳа Бўка ва Оққўрғон деҳқонларининг эътиборидан четда қоляпти. Масалан, Бўка районидаги Ленин номли колхоз пахтакорлари ваъдага лойиқ ишламаяптилар. Айниқса хўжалик механизаторлари агротехника қоидаларига риоя қилмаяптилар. Умумий майдоннинг 15 процентига яқин жойда кўчат йўқ. Ахир ана шу бўш ётган ерга ҳам ўғит берилади, сув ҳам бериладику. «Колхознинг 2-бригадасида айниқса ачинарли аҳволга дуч келдик, 18 гектар майдондаги ғўза ўтнинг ичида бўғилиб ётипти. Бунинг устига шу майдонда ягана ҳам ўтказилмаган. Кўчатлар ривожланишдан мутлақо тўхтаб қолган. Бунинг устига шу бригадада сувдан кўнгилдагидек фойдаланилмаяпти. Ариқларда сув бекорга оқиб ётипти. Карталарга таралган сув назорат қилиб турилмаслиги натижасида пушталарни эзиб юбораяпти. 1-бригадада эса кўчатлар сувга ташна. Ана шундай кишини ранжитадиган фактларни «XIX партсъезд» ва бошқа колхозларда ҳам учратдик.

Оққўрғонликлар бўлса техникадан унумли фойдаланмаяптилар. Масалан, «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг Чиннибек Ўролов бошлиқ бригадасида 161 гектар ерни қалин ўт босган. Июль ойида ҳам ўт орасида бўғилиб ётган кўчатлардан қандай қилиб мўл ҳосил кутиш мумкин. Техника ва ишчи кучи етишмайди дейсизми? Шу бригаданинг ўзида 4 та агрегат, 50 та ишчи кучи бор. Ана шулардан тўла фойдаланилмаяпти. 2 та агрегат дала четида бекор ётипти. Далада эса колхозчиларнинг ярмисини ҳам учрата олмайсиз.

Райондаги Ленин номли колхоз энг қолоқ хўжалик ҳисобланади. Бунинг сабаби хўжаликка тўғри раҳбарлик қилмасликдир. Ҳосил тақдирини ҳал қиладиган долзарб бир пайтда колхоз раҳбарлари ишни ўзибўларчиликка ташлаб қўйиптилар. Мана, И. Ашуров бошлиқ 4-бригаданинг 128 гектар ери, 3 та агрегати бор. Етарли ишчи кучига ҳам эга. Шундай бўлишига қарамай, асосий карталарни қалин ўт эгаллаб ётипти. Бунинг устига бригаданинг механизатори А. Мамаюсупов ишлов бериш пайтида кўчатларни ўлдириб кетяпти. Суғорилган карталар обитобида культивация қилинмаяпти. Бу эса кўчатларни нормал ривожланишига ёмон таъсир кўрсатмоқда.

Ана шундай камчиликларни «Озод», Карл Маркс номли ва бошқа колхозларда ҳам учратиш мумкин.

Шуни айтиш керакки, ҳарбир район, ҳарбир хўжаликнинг халқ, она-Ватан олдида берган ваъдаси бор. Ана шу сўзнинг устидан чиқиш учун Бўка ва Оққўрғон район пахтакорлари июль ойида пешона тери тўкиб баракали меҳнат қилишлари керак. Улар ўзларига тегишли сувдан тежаб-тергаб фойдаланишлари, ўт босган карталарни тезда тозалаб, олишлари лозим. Улар кузга бориб илғор районлар қаторида ғалаба рапорти берсалар, биз тожикистонли пахтакорлар ҳам қувонамиз.

Ф. Н. БОРЧУКОВСКИЙ,

Тожикистон ССР тупроқшунослик институтининг директори, ўзаро текшириш бригадасининг бошлиғи.

☆

ИЛҒОР БРИГАДАДА

Бекобод районидаги Ленин номли колхознинг ўртоқ Дулаев бошлиқ бригадасида бу йил 18 гектар майдонга чигит экилган. Уларнинг шиори ҳар гектар ерда 95-100 минг туп кўчат сақлаб қолишдир.

Бригаданинг Б. Тўрабеков, В. Жуманов каби моҳир механизаторлари техникадан унумли фойдаланаяптилар. Механизаторларнинг баракали меҳнатлари туфайли барча майдондаги ғўзалар икки марта узунасига ва кўндалангига сифатли парвариш қилинди. Ҳозир учинчи ишлов бериш тугалланай деб қолди.

Бригаданинг М. Исматов, А. Абдураззоқов, Г. Холмуротов каби миришкор сувчилари ғўзаларни қондириб суғораяптилар. Улар ишни икки сменада ташкил қилганлар. Шуниси характерлики, барча майдондаги ғўза най усулида суғорилаяпти. Саратон сувига қонаётган ғўзалар кечаю-кундуз бир текис ривожланмоқда.

Бригаданинг ҳар бир сувчиси, механизатори, 118 гектар майдондан она-Ватанга пландаги 271 тонна ўрнига 295 тонна «оқ олтин» етказиб бериш учун бир ғайратларига ўн ғайрат қўшиб ишлаяптилар.

Н. ХАЙРУЛЛАЕВ.

Турсуной бригадасида ғўза кўсаклади

Чиноз районидаги Киров номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати ўртоқ Турсуной Охунова бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаси аъзолари ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил олишга аҳд қилиб, ғўза парваришини тобора кучайтирмоқдалар.

Бригада механизаторларидан Сарвар Бекиров ва Александр Тен ғўза қатор ораларини узунасига ва кўндалангига 3 марта сифатли культивациядан чиқардилар. Ғўза икки марта озиқлантирилди ва суғорилди. Миришкор сувчилардан Қуролбой Абдазов, Холдор Каттабоев ва Ҳожимат Қаҳҳоровлар ғўзани кечаю-кундуз қондириб суғормоқдалар.

Бригаданинг ўз вақтида сифатли парвариш қилинган ғўзалари текис гуллаб, кўсаклай бошлади. Бригада аъзолари баракали хирмон кўтариш мақсадида ғўзага «шарбат» оқизмоқдалар ҳамда ғўзани фосфор ўғити билан озиқлантиришни бошлаб юбордилар.

В. ХОЛМАТОВ.

ТИНЧЛИК—ИНСОНИЯТНИНГ ОРЗУСИ

Москвада ёппасига қуролсизланиш ва тинчлик учун курашга бағишланган Жаҳон конгресси ўз ишини бошлади

☆ ☆ ☆

Қуролсизланиш ва тинчлик учун курашга бағишланган Жаҳон конгресси очилди

МОСКВА, 9 июль. (ТАСС). Ёппасига қуролсизланиш ва тинчлик учун курашга бағишланган жаҳон конгресси бугун соат 9-30 минутда Кремлнинг Съездлар саройида тантанали вазиятда очилди. Бу конгресс тинчлик учун курашчиларнинг энг ваколатли форумидир. Залда ҳамма қитъалардаги 100 дан ортиқ мамлакатдан келган 2000 га яқин делегат, кузатувчи ва меҳмонлар бор.

Сарой залининг ҳамма ложалари ва яруслари одамлар билан лиқ тўлган. Бу ерда Москва меҳнаткашларининг вакиллари, совет фани ва маданияти арбоблари, қишлоқ хўжалик ходимлари ҳам бор.

Чилининг машҳур жамоат арбоби, Жаҳон Тинчлик Кенгашининг секретари, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» Халқаро Ленин мукофоти лауреати Ольга Поблете минбарга чиқади. Ольга Поблете конгресс президиумининг состави, секретариат тўғрисида ва раислик қилувчи лавозимига номзод тўғрисида тайёргарлик комитети қабул қилган таклифларни конгресс делегатлари муҳокамасига тақдим қилди. Президиум составига турли мамлакатларнинг атоқли жамоат арбоблари, тинчлик учун машҳур курашчилар сайланади. Булар орасида Жаҳон Тинчлик Кенгашининг ижрочи президенти Жон Бернал, Изабелла Блюм (Бельгия), Жеймс Эндикотт (Канада), Эжени Коттон (Франция), Мао Дун (Хитой Халқ Республикаси), Субандрио хоним (Индонезия), Совет Иттифоқининг вакиллари И. Г. Эренбург, А. Е. Корнейчук, Н. С. Тихонов ва М. В. Келдиш бор.

Конгресснинг биринчи мажлиси раислигига якдиллик билан Эжени Коттон сайланди.

Эжени Коттон биринчи мажлисни очиб, таъкидладики, қуролсизланиш учун курашга бағишланган жаҳон конгрессини тинчлик учун актив курашаётган жуда кўп атоқли жамоат арбоблари қўллаб-қувватладилар. Бизнинг конгрессимиз, деди Эжени Коттон, Москвада, ёппасига қуролсизланишни биринчи бўлиб таклиф қилган улуғ мамлакат юрагида тўпланди. Коттон конгресс қатнашчиларига кўрсатилган меҳмондўстлик учун СССР ҳукуматига ва барча совет кишиларига самимий миннатдорчилик билдиради.

Эжени Коттон тинчлик учун курашчилар йиғини дўстлик ва самимийлик вазиятида ўтади, деб ишонч билдиради.

Жаҳон Тинчлик Кенгашининг секретари Айвор Монтегю конгресс иш тартиби ҳақидаги таклифни тасдиқлаш учун тақдим этади. Конгресс жараёнида ялпи мажлислар бўлади, турли комиссиялар ишлайди.

Сўнгра, Жон Бернал доклад қилди.

Жаҳон Тинчлик Кенгашининг ижрочи президенти, профессор Жон Бернал ўз докладида «энг муҳим масала — қуролсизланишга эришишдир» деб таъкидлади.

Конгресс қатнашчилари тўпланишидан кўзда тутилган асосий мақсад,— деди Ж. Бернал,— миллионларча кишиларнинг вакилларига ўз фикрларини самимий изҳор қилиш имкониятини беришга интилишдан иборатдир. У айтдики, тинчлик тарафдорларини бир мақсад — ёппасига ва батамом қуролсизланиш мақсади бирлаштириб турибди.

Фақат ёппасига қуролсизланишгина, деб таъкидлади Жаҳон Тинчлик Кенгашининг ижрочи президенти, инсониятни зўр бериб қуролланиш касалидан қутқариши мумкин. У, «совуқ уруш» Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатлари зиммасига айниқса оғир юк бўлиб тушаётганлигини айтди.

Жон Бернал докладидан кейин Жаҳон конгрессида умумий мунозара бошланди. Эрталабки мажлисда мунозарада Осиё ва Африка мамлакатлари ҳамкорлиги Ҳиндистон уюшмасининг президенти, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотининг лауреати Рамешвари Неру хоним, Япония профессори Каору Ясуи, тинчликни сақлаш Мексика комитетининг раиси доктор Гальермо Монтаньо иштирок этдилар. Гальермо Монтаньо конгресс минбарида туриб Мексиканинг собиқ президенти генерал Карденас мактубини ўқиб берди. Бу мактубда у, форум қатнашчиларига қуролсизланиш ва тинчлик сари энг яхши йўллар топиш ҳақида истак билдиради.

Эрталабки мажлис Мали Республикасининг вакили Мамаду Фадиала Кейта нутқи билан тугалланди.

☆

ШУҲРАТ

ЯШАСИН ТИНЧЛИК, ЯШАСИН ИНСОН!

(ЭКСПРОМТ)

Бугун яна халқлар кўзи
Москвага қадағлик.
Бугун яна халқлар сўзи
Тинчлик учун атоғлик.
Тинчлик халқлар матлабидир,
Тинчлик халқлар шиори.
Тинчлик билан барқ уради
Башарият баҳори.
Дарёларнинг тўлқинида
Тинчлик деган нидо бор.
Эрта тонгнинг ёлқинида
Тинч-сокинлик ошикор.
Илк баҳорнинг шўх еллари
Тинчлик бўйин уфурар.
Ҳаёт севган эл диллари
Тинч завқ билан кўпирар.
Фронтларда ҳалок бўлган
Марду майдон тинчлик дер.
Эри ўлиб бева қолган
Оқсоч жувон тинчлик дер.
Тинчлик! — дейди набирасин
Қўлда тутган чол бобо.
Тинчлик!— дейди эрклик сасин,
Олиб юрган хуш сабо.
Тинчлик!— дейди Нил бўйида
Терга ботган ҳар феллох.
Тинчлик!—дейди ҳинд
рикшиси,
Ўзи қора, дили оқ!
Тинчлик!— дейди инсон қадрин,
Инсонларча билолган.
Тинчлик!— дейди ҳаёт, бахтин
Кураш билан ололган.
Тинчлик—башар ниятидир,
Тинчлик — халқлар юраги.
Уруш бўғзин тутмоқликка
Қодир халқлар билаги!
Ёнқ турган беш панжадан
Бир мушт, албат, пухтадир.
Бирлашингиз жумла-жаҳон,
У урушни тўхтатур.
Уруш албат енгилади,
Тинчлик иши муҳаққақ.
Сен ҳам ҳалол меҳнат билан
Улушинг қўш, эй ўртоқ!
Тинчлик бизнинг юракда-ю,
Меҳнат севган билакда.
Юрак, билак бирга бўлса,
Тинчлик чақнар тилакда.
Яша тинчлик, яша ҳаёт!
Яша меҳнаткаш жаҳон!
Тинчлик иши муҳаққақдир,
Эркин яшар ҳар инсон.

9 июль, 1962 йил.

ҚУВВАТЛАЙМИЗ

Совет кишилари урушнинг нима эканлигини яхши биладилар. Империалистларнинг очкўзлиги туфайли бошланган икки жаҳон уруши бутун дунёдаги афкор омманинг бошига жуда катта мусибатлар солди. Ўнларча миллион киши ҳалок бўлди ва майиб бўлди, минглаб шаҳарлар, ўн минглаб қишлоқлар вайронага айланди. Бу ваҳшийликлар етмаганидек империалистлар янги жаҳон урушини бошлашга тайёрланмоқдалар. Улар ўз қуролли кучларини тинмай кўпайтириб бормоқдалар, бунинг учун юз миллион долларлаб маблағ сарфламоқдалар.

Биз, совет кишиларига уруш керак эмас, биз тинчликни истаймиз. Чунки халқимиз жаҳонда биринчи бўлиб коммунистик жамият қурилишини кенг кўламда амалга ошираяпти. Шунинг учун ҳам биз, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг жаҳонда тинчликни сақлаб қолиш, янги уруш хавфини бартараф этишга қаратилган оқилона ташқи сиёсатини тўла қувватламоқдамиз. Бу сиёсат барча совет кишиларининг фикр ва орзуларини ифода этади.

Корхонамиз машинасозлари ёппасига қуролсизланиш ва тинчлик учун курашувчиларнинг Москвада очилган конгрессини чин кўнгилдан қутламоқдалар. Биз конгресс қатнашчиларига уларнинг олижаноб мақсадлари йўлида катта-катта муваффақиятлар тилаймиз.

Ж. ПИРМУҲАМЕДОВ.

«Ўзбексельмаш» заводининг инженери.

Жаҳон халқларининг тилаги

Ер юзидаги бутун инсоният жаҳонда тинчлик ва осойишталик бўлишидан ғоятда манфаатдордир.

Уруш қирғин, вайронгарчилик, бахтсизлик, кулфат ва азоб-уқубат келтиришини халқлар яхши биладилар. Шунинг учун ҳам бутун прогрессив кишиларнинг: «Йўқолсин уруш, яшасин тинчлик!» деган овози планетамиз бўйлаб баралла жаранглаб эшитилмоқда.

Ватанимизнинг пойтахти — Москвада ёппасига қуролсизланиш ва тинчлик учун курашга бағишланган Жаҳон Конгрессининг очилганлиги бутун дунё халқлари ҳаётида катта воқеа бўлди. Конгрессда ҳозирги замон тараққиёти учун ғоят муҳим аҳамиятга эга бўлган масалалар муҳокама қилинади ҳамда тегишли тадбирлар белгиланади.

Биз, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигининг илмий ходимлари барча тинчликсевар кишиларнинг ер юзида мустаҳкам тинчлик ўрнатиш йўлидаги эзгу тилаги тарафдоримиз. Тинчлик тарафдорларининг қудратли овозига биз ҳам жўр бўламиз.

Тинчлик кучларининг уруш кучларидан ғолиб чиқиши шубҳасиздир. Чунки тинчлик миллион-миллион кишиларнинг қалбидан мустаҳкам ўрин олган.

У. БОЗОРОВ,

философия фанлари кандидати.

ТИНЧЛИК БАРҚАРОР БЎЛАДИ

Тинчлик! Нақадар қудратли ва ҳаётбахш сўз бу! Ҳа, тинчлик инсониятга порлоқ истиқбол, фаровон ҳаёт, бахтиёр турмуш бахш этмоқда. Шу боисдан тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун кураш тобора кенг авж олаяпти.

Ёппасига қуролсизланиш ва тинчлик учун курашга бағишланган Жаҳон конгрессининг чақирилиши дунёда барқарор тинчлик бўлишини таъминлашда муҳим босқич бўлади. Халқаро конгресснинг Ватанимиз пойтахти Москва шаҳрида ўтказилаётганлиги ҳам бизни беҳад фахрлантиради.

Конгресс ёппасига қуролсизланиш ва тинчлик учун кураш билан боғлиқ бўлган халқаро масалаларни муҳокама қилади. Тинчлик учун курашувчиларнинг овозига инсон сиҳат-саломатлиги учун курашаётган медицина ходимларининг овози ҳам жўр бўлмоқда. Ҳозир медицинада атом энергиясидан тинчлик мақсадларида кенг фойдаланилмоқда. Бу соҳа янада равнақ топади. Ана шу муҳим ишда ўзбек медик олимларининг ҳам ҳиссалари бор.

Тинчлик йўлида, халқлар сиҳат-саломатлиги йўлида меҳнат қилаётган биз медик олимлар, врачлар ҳам конгресс ишига муваффақиятлар тилаймиз. Тинчлик барқарор бўлади!

И. ФОЗИЛОВ,

Тошкент Давлат медицина институтининг доценти.

АҲОЛИГА КЎПРОҚ САБЗАВОТ, КАРТОШКА ВА МЕВА ЕТКАЗИБ БЕРАЙЛИК

Еттинчи июлда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида Тошкент ишлаб чиқариш колхоз-совхоз бошқармаси сабзавотчиларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда бир қанча колхозлар, совхозлар, шунингдек сабзавотчилик бригадаларининг раҳбарлари, партия ва совет органларининг, тайёрлаш ва савдо ташкилотларининг ходимлари қатнашдилар.

Кенгаш қатнашчилари республика пойтахт областй сабзавотчиларининг 1962 йилги социалистик мажбуриятларининг қандай бажарилаётганлиги, область шаҳарлари аҳолисини сабзавот, картошка ва мева билан таъминлаш тўғрисидаги масалани муҳокама қилдилар. Республика қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрининг ўринбосари А. Х. Ҳакимов ахборот берди.

Кенгашда Калинин районидаги «Ўзбекистон» колхозининг раиси Т. Мирзаев, шу райондаги Куйбишев номли колхознинг бригадири К. Содиқов, Тошкент ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи П. И. Нестеров, Орджоникидзе районидаги Ленин номли колхознинг раиси Т. Нормуҳаммедов, Калинин район партия комитетининг биринчи секретари А. П. Алимов, «XXI партсъезд» совхозининг директори И. Каримов, Орджоникидзе район партия комитетининг биринчи секретари Қ. М. Маҳкамова ва бошқалар сўзга чиқдилар.

Кенгашда сабзавот экинларини, айниқса кечки экинларни экиш планини тезроқ бажариш, экинлар парваришини яхшилаш, ҳосилдорликни ошириш йўллари жиддий ва принципиал тарзда муҳокама қилинди. Хўжаликларни келаси йил ҳосили учун уруғлик билан ўз вақтида таъминлаш зарурлиги ҳақида гапирилди. Сабзавот, картошка ва меваларни ўз вақтида тайёрлаш, тайёрлов ва савдо ташкилотлари ишини тубдан яхшилаш, ана шу қимматли қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотиш миқёсини кенгайтириш масалаларига алоҳида эътибор берилди.

«Ташплодоовощтрест»нинг иши жиддий танқид қилинди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолари М. Абдураззоқов, Р. Қурбонов, Ф. Е. Титов, Ўзбекистон қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министри Х. Эргашев иштирок этдилар. (ЎзТАГ).

ҲАЁТ СЎҚМОҚЛАРИ

Даврамиз қаҳрамонлари

Тенгдош бўлганимиз учунми, Забихулла билан кўнглимиз яқин эди. Унинг ҳаёт йўлини унча-мунча билардим ҳам. Забихулла ҳам ҳозирги ёшларнинг кўпчилиги каби ҳаётнинг кенг ёрқин йўлидан бораётир. Лекин ҳар ким ҳам ҳаётнинг ана шундай кенг йўлига осонгина чиқиб ололмас экан. Ҳаётнинг ўзига хос чалкаш сўқмоқларидан ўтган киши уни янада қаттиқроқ севар; қадрлар экан! Забихулланинг онаси Лазокат опа билан суҳбатлашганимда бунга чуқур ишонч ҳосил қилдим. Унинг содда ҳикояси мени ҳаёт сўқмоқларига етаклади...

* * *

Ўшанда Забихулла икки ёшда эди. Баҳор кирган бўлса ҳам ҳаво қовоғини очмас, изғирин шамол алланимадан аччиғлангандек, ҳовли ўртасидаги кўмшик ёнғоқнинг қинғир-қийшиқ шохларини жаҳил билан силкитарди.

Лазокат опа совуқ оқшомнинг аччиқ ўйинини тамоша қилгандек дераза ёнида узоқ ўтирди. Эшик очилиб, қўлидаги бир парча қоғоз шамолга эргашиб, қўлдан тушиб кетгандагина ўзига келди. Хатни илдам олиб, яна бир бор кўздан кечирди. «Старший лейтенант Сайфулла Абдуллаев Смоленск остидаги жангларда қаҳрамонларча ҳалок бўлди. 1942 йил, февраль...».

Ҳа, оиланинг бошига оғир мусибат тушганда, Забихулла отасиз қолганини билмас, ҳали бунга ёшлик қиларди... Лазокат опа ўзининг ҳаёт йўлига назар ташласа, аввало ўрта мактаб, сўнгра ҳунар мактаби кўз олдига келади. Мана, у энди бахтимни топдим деганида...

Лазокат опа кимнингдир илиқ нафасини сезиб аста бошини кўтарди. Қаршисида, қўлтиқ таёғига суянганича Абдулла амаки турар, унинг ғам чўккан кўзлари меҳрибонлик билан боқарди.

— Сайфулла менинг ўғлим эди, ота ўғли эди, — деб сўз бошлади у. — Сиз ҳам ўз фарзандимсиз, болам. Мусибатга бардош бермай иложимиз қанча. Аччиқ ютиш — тоғ ютиш. Шундай, лекин Сайфулла юзлаб Забихуллаларнинг ҳаётини сақлаб қолди. Буни тушининг, болам...

Лазокат опа отанинг бўғиқ овоз билан, дона-дона қилиб айтган сўзларини ўзича такрорлади. «Сайфулла юзлаб Забихуллаларнинг ҳаётини сақлаб қолди...» У алланималарни ўйлаб ўтирган Забихуллани даст кўтариб олди. Ҳам отаси учун, ҳам ўзи учун юз-кўзларидан ўпди.

Ойлар ўтди. Лазокат опа ёлғиз Забихулла билан овунар, лекин бир жойда, ишсиз ўтириш уни эзарди.

Абдулла амаки ҳам буни сезган бўлса керак, кунлардан бирида:

— Меҳнат кишини овунтиради, хоҳласангиз ишланг, тенгқурларингиз билан ўйнаб-кулинг. Киши қилолмайдиган иш йўқ. Хўп десангиз, резервга олиб борай... — деб қолди.

Лазокат опа ҳеч иккиланмай Тошкент проводниклар резервига борди. Бу ердагиларнинг каттадан-кичиги Абдулла амакини танишарди. Кўп йил меҳнат қилган тажрибали проводник ҳамманинг ҳурматини қозонганди. Агар оёқдан ажралиб, ногирон бўлиб қолмаганида пенсияга чиқмас ҳам эди.

Лазокат опани илиқ кутиб олишди.

— Абдулла Мусахўжаевнинг келинларимисиз... Яхши!

Шундай қилиб, Лазокат опа проводник бўлди. Унинг хушмуомалалиги, меҳрибонлиги пассажирларга айниқса ёқарди. Тезда у бутун резервда ҳурмат қозонди. Лазокат опа бутун рейс давомида, пассажирларга чой тайёрлаб бераётганида ҳам, уларнинг кўрпа-тўшагини йиғиштираётганида ҳам, посадка вақтида ҳам шўх Забихулла кўз ўнгидан кетмас, уни соғинарди. Рейсдан қайтар экан, унга турли совғалар келтирарди. Абдулла амакига ҳам Забихулла ягона овунчоқ эди. У Набирасини севиб эркалар, келинининг меҳнат билан овунганидан, кишиларнинг олқишига сазовор бўлаётганидан беҳад хурсанд бўларди.

Уруш тугади. Фронтга кетган ғолиблар қайтиб келабошлади. Илгари Лазокат опа рейс тугаши билан уйга шошилса, энди юраги безиллайдиган бўлиб қолди. Эшикдан кириши билан Забихулла уни ҳар сафар бир хил савол билан кутиб оларди.

— Адамла қачон келадила? Шавкатнинг адаси келибди-ку. Илҳомнинг адаси ҳам келармиш...

Лазокат опа ўғилчасига нима деб жавоб беришини билмай қоларди. У Забихулланинг ёш қалбида эндигина юз оча бошлаган фарзандлик меҳрининг нозик чечагини қандай қилиб юлиб ташласин. Бу — жиноят-ку!

Айрим кишиларнинг умри оқар сувдек ўтиб кетаркан. Лекин Лазокат опанинг умри оқарсувдек бекор ўтиб кетмади. У ўз меҳнати билан шуҳрат қозонди. Лазокат опа ўз ҳаётининг жонли китобини варақлар экан, ёрқин саҳифалар кўз ўнгига келади. Забихулла вояга етиб, Тошкентдаги 2-трамвай паркида слесарь бўлиб ишлай бошлаганидан бери Лазокат опанинг қалбини илиқ қувонч ҳислари тўлқинлатади.

Мана, у оқшомда, Тошкент вокзалида ўзи ишлайдиган 13/14 Тошкент—Москва скорий поездига чиқаётган пассажирларга ёрдамлашади. Поезд астагина силкинадида, олиб кетади. Қозоғистон чўллари, рус ўрмонлари уни қучоқ очиб қарши олади.

Лазокат опа меҳнат қиладиган бригада келажак разведкачилари номини олган. Бригадир-электромеханик коммунист Муҳаррам Ҳасанова тадбирли раҳбар! У 12 йилдан бери шу вазифада ишлайди. Проводниклар вагонларни доимо озода тутиш, пассажирларга барча қулайликларни яратиб беришга интилади. Кексалар ва болали аёлларга биринчи полкадан жой тайёрлашади.

Шуниси қизиқки, Муҳаррам Ҳасанова бошчилигидаги бригада фақат хотин-қизлардан иборат. Бригада коллективи икки вагонга уч проводник билан хизмат қилиш учун бошланган мусобақага биринчилар қатори қўшилган.

Бригада парторги Татьяна Марченко сиёсий билимлар тарқатишга катта аҳамият беради. Ҳар рейс давомида коллектив бўлиб газета ва брошюралар ўқилади. Проводниклар пассажирларга турли адабиётлар сотишади. Проводниклардан Мария Мусина, Агафья Киселева, Зинаида Карнушина, Анна Евдокимовалар ҳам пассажирларга намунали хизмат қилишади.

Ёз келди. Пассажирлар оқими янада кўпайди. Поездлар қатновининг янги графиги жорий этилганидан бери Лазокат опа Умарова ҳам ҳамкасблари билан биргаликда янада намуналироқ ишлашга киришди. Лазокат опа рейсга чиққанида ҳам, рейсдан қайтганида ҳам чеҳрасидан табассум аримайди.

Ўткир ҲОШИМОВ.

БУЮРТМАЧИЛАРГА ҚУЛАЙ БЎЛДИ

Илгари бу бинога касса жойлашган эди. 1-трамвай депосининг кондуктор ва вагон ҳайдовчилари пулни шу ерга топширишарди. Энди касса бошқа жойга кўчди. Лекин ишчилар бу ерга ҳали ҳам кетма-кет келиб туришади: касса ўрнида шаҳардаги Ленин номли фабриканинг эркаклар ва аёллар кийимларини тикиб бериш учун буюртма қабул қилиш пункти жойлашган.

— Бу бизга жуда қулай бўлди, — дейди Тошкент трамвай-троллейбус бошқармасининг инженер-техник ходимлари. Хоҳлаган вақтимизда истаган кийимимизни заказ қила оламиз.

Тошкентдаги Ленин номли тикувчилик фабрикаси бошқа корхона ва муассасаларда ҳам ана шундай қабул пунктлари очди. Ҳозир қабул пунктлари Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводи, картография фабрикаси, чинни заводи ва бошқа жойларда ишлаб турибди. Қисқа муддат ичида бу қабул пунктлари 800 дан ортиқ заказ қабул қилди.

Фабрикада инженер-техник ходимлар учун штапелдан махсус кийимбош нусхалари тайёрланди. Бу кийимбошлар корхона цехларида намойиш этилади ва шу ернинг ўзида ишчилардан буюртмалар қабул қилинади.

Л. БЛИНДЕР.

МАКТАБЛАР УЧУН

Тошкент шаҳар маҳаллий саноат бошқармасига қарашли металл-фурнитура заводининг мебель цехи коллективи мактаб ва мактаб-интернатлар учун кўплаб парта ва кроватлар ишлаб чиқармоқда. Цех ишчилари шу йилнинг ўтган олти ойи ичида 1500 тадан кўпроқ парта тайёрладилар ҳамда мактабларга етказиб бердилар. Шу кунларда эса мактаб-интернатлар учун 5 минг дона кровать тайёрлашга киришилди.

Дурадгорлардан А. Жалилов, Т. Шомирзаев, Б. Булдаков, Н. Мирпўлатова, Ш. Мансуров сингари ўртоқлар бу ишга катта ҳисса қўшишмоқда. Улар нормани доимо ортиғи билан бажаришаяпти ва нуқул сифатли маҳсулот бермоқдалар.

Ҳ. ҲАЙДАРОВ.

ЯХШИ ТАШАББУС

Оммавий-агитация ва сиёсий тушунтириш ишларининг юқори савияда бўлиши кўп жиҳатдан агитаторларнинг тайёргарлигига боғлиқ. Чирчиқ электрохимия комбинати партия комитети бу масалага жиддий эътибор бериб, агитаторлар учун кетма-кет семинар ва суҳбатлар уюштирмоқда. Уларнинг сиёсий тайёргарлиги ва техника билимини ошириш мақсадида доимий ҳаракатдаги мактаб ишлаб турибди. Ҳозир бу мактабда 51 киши ўқияпти. Тингловчилар КПСС XXII съезди материаллари, оммавий-сиёсий ишларни яхшилаш, комбинатнинг перспектив плани ва бошқа шу каби муҳим темаларда лекция ва суҳбатлар тингламоқдалар.

Шунингдек бу ерда тажриба алмашиш мақсадида Чирчиқ ва Тошкент шаҳарларидаги агитколлективлардан кишилар таклиф қилиш кўзда тутилади.

Комбинат партия комитетининг бу ташаббусини кенг ёйиш мақсадга мувофиқдир.

Н. МАСЛОВ.

Тошкент тепловоз депоси тайёрлаш цехининг мастер ўртоқ Б. Фаёзов бошчилик қилаётган комплекс бригадаси локомотивларнинг йирик узелларини сифатли ремонт қилмоқда. Бригада аъзолари смена топшириғини мунтазам 130 процентдан адо этишаяпти. Суратда: бригада бошлиғи Б. Фаёзов (чапда) слесарь М. Муротов ремонт қилган узелни кўздан кечирмоқда.

М. Комлев фотоси.

БАХТ — МЕҲНАТДА

Меҳнат! Бу нақадар маъноли ва улуғвор тушунча. У халқимизнинг эзгу ва ёрқин орзуси—коммунизм ер юзидаги барча кишилар учун барқарор қиладиган Тинчлик, Озодлик, Тенглик ва Бахт-саодат каби олижаноб тушунчалар билан биргаликда тилга олинади. Ҳа, барча шодлик ва қувончларнинг манбаи ҳам меҳнатда! Ана шу меҳнат миллионлаб кишилар орзу қилаётган коммунистик жамиятни барпо этади.

Биздаги ҳар бир киши — корхона станоги олдидаги оддий ишчи ёки колхоздаги пахтакордан тортиб давлат арбобигача коммунизм бунёдга келишини чуқур англайди. Ҳақиқатан ҳам шундай.

Уз бахтини меҳнатдан топаётган ёшлар бизда сонмингта. Бизнинг коммунистик меҳнат бригадамиз аъзолари ҳам меҳнат туфайли шон-шуҳрат орттираётирлар.

Мен сизга айтсам, бригадамиз асосан ишда тобланган, ғайратли ёшлардан иборатдир. Ойлик ва квартал планларини доим ортиғи билан бажариш—коллективимизнинг одати бўлиб қолди.

Узингизга маълумки, металлурглик касби ғоят фахрли касблардан биридир. Мен ҳам ана шу касбни танлаганлигим билан фахрланаман. Ахир металлурглар оғир индустриямизнинг равнақига катта ҳисса қўшаётган шарафли касб эгалари-ку!

Бригадамиз аъзоларининг ҳар бири яхши ишлаш билан бирга ўқишда, жамоат ишларида бошқаларга ўрнак бўляпти.

Бригадамиз меҳнатда доим юқори кўрсаткичларга эришмоқда. Шунинг учун ҳам коллективимиз аъзоларининг расмлари корхона «Ҳурмат тахтаси» дан жой олаётир. Бригадамиз аъзолари бу ютуқлар билан кифояланиб қолмайдилар, балки уларни тағин ҳам мустаҳкамлаш учун тинмай курашадилар.

С. БУРИБОЕВ,

Ўзбекистон қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинатининг аппаратчиси.

ТАНҚИД ВА ТАҚРИЗ

ИЖОДДА ЁРҚИН УФҚЛАР САРИ

Халқимизнинг яратувчи меҳнатини куйлаш ёзувчиларимизнинг муқаддас бурчи, эзгу фазилатидир.

Совет кишиларининг қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш, янги шаҳар ва қишлоқлар қуришдаги қаҳрамонлик ишлари бизнинг кунларимизда тилларда достон бўлмоқда. Бу тема ёзувчилар ижодида кенг ёритилаётгани диққатга сазовордир.

Ёш ёзувчи Шотурсун Ғуломов ўзининг дастлабки прозаик асарларини бўз ва қўриқ ерларни ўзлаштирувчилар ҳаётини тасвирлашга бағишланган очерк ва бадиий лавҳалардан бошлади. У Қозоғистонга, Мирзачўлга ишлаш учун кетган неча минглаб ёшларимизни ўз кўзи билан кўрди, улар билан ойлаб бирга яшади, дўстлашди, ишлашди: руҳи, кайфияти, орзу-умидлари билан яқиндан танишди.

Ёш ёзувчининг «Бўз ер уйғонди», «Беш оғайни», «Ҳаёт гуллари» тўпламларига кирган очерклари ҳаётийлиги ва мазмундорлиги билан ажралиб туради. Адабиётшунослигимизда бу асарлар ижобий баҳоланди. Мана шу изланиш ва кузатишлар натижасида Ш. Ғуломов ўзининг тўнғич йирик прозаик асари — «Ёрқин уфқлар»[1]) повестини яратди. Автор бу китобда ҳаёт оқимининг қонуний равишда ривожланишини акс эттиришга интилиб, халқимиз икки авлодининг коммунистик жамият қуриш учун олиб борган кураш йўлини тасвирлашни мақсад қилиб олади. Булар «Ўзбекистонда колхоз қурилишида актив қатнашган, қулоқларга қарши жанг қилган, улуғ Ватан урушида гитлерчиларнинг додини берган, курашларда чиниққан, ватанпарварликнинг ажойиб намунасини кўрсатган, Умиднинг отаси Сиддиқжон, онаси Ўктам опа, улар билан қадрдон, дўст Макар Афанасьевич Гаврилов ва Фарҳод ГЭС каби қурилишларда донг таратган Жўрабой ака ҳамда Янгиер шаҳрининг ёш қурувчилари Нафиса, Умид, Нодир, Иосиф ва бошқалардир.

Ёзувчи повестда меҳнатсеварлик, тўғрилик, дўстлик, коллективга муҳаббат каби юксак инсоний фазилатга эга бўлган ёш авлоднинг ёрқин образларини кўрсатади. Бундай персонажлардан бири — новқирон йигит Умиднинг ёш қалбида Янгиерга бориб шаҳар қурилишида иш кўрсатиш орзуси жўш уради. Уни бу жасоратга ундаган нарса, аввало, унинг юксак тушунчаси, отаси ва Макар Афанасьевичнинг чинакам одамийлик, мардлик фаолияти бўлади; ҳаёт чақириғи уни илҳомлантиради. Шаҳар қурилишидаги яшаш ва ишлаш қийинчиликлари, машаққатли ноқулайликлар Умидни бўшаштирмайди, балки ҳаётни янада гўзал, мамлакатни кўркам ва қудратли қилиш ҳақидаги олижаноб орзулар унга куч бағишлайди.

Автор Умид характерининг динамикасини ҳаётий конфликтлар ривожланишида беради. Умидга қарама-қарши қилиб Зикир образи қўйилади. Зикир «Одамга одам дўст бўлмайди, пул дўст бўлади...» деган аммасининг насиҳатларига амал қилувчи, ўз шахсий манфаатлари йўлида ҳар қандай ярамас ишдан бош тортмайдиган одамдир. Умид у билан бир неча бор дуч келади. Соф виждонли Умид магазинчи Зикирнинг юлғучлик, харомхўрлигини фош қилади. Янгиерда Зикир Маъди деган ўзига ўхшаган безори билан тил бириктириб Умид ва унинг севгилиси Нафисага тунда пайт пойлаб ҳужум қилади. Барибир, шахсиятпарастларнинг сири очилади. Халқ нонини туя қилиб юрганлар — иллатлар ҳаёт оқимидан четга суриб чиқарилади.

Повестда юқоридаги воқеалардан ташқари янги шаҳар қурилишидаги қийинчиликлар ва машаққатларни енга бориш, меҳнат зафарларига эришишда чекинмаслик, жасорат ва матонат кўрсатиб ишлаётган ёшларнинг ҳаёти ва меҳнатига бағишланган кўпгина саҳифалар бордир. Умиднинг жонажон дўсти Нодир қурилишнинг оғир шароитига тоб беролмай, дўстини, коллективни ташлаб кетиб қолади. Бу воқеа Умиднинг жонжонидан ўтиб кетади, чунки унинг энг яқин кишиси шармандалик қилди. Нодирнинг Янгиердан қочиши номардлик эди. Лекин станцияга қочиб келган Нодир ёлғиз ўтириб ўйлай бошлайди. Унинг дўстликка содиқлиги, вафодорлик фазилатига эга эканлиги ҳозир намоён бўла бошлайди. Нодир ўзига ўзи таъзир бера бошлайди: «Нима қилаяпман? Умид менга мактабда доим ёрдам берарди. Тоққа экскурсияга чиққанимизда ярим кун адашиб қолиб, оёғимни тош тилиб кетганида мени опичиб лагерга олиб келган Умид эмасмиди?! Оғир-енгилини бирга кўтаришмаган дўст-дўстми?! деб қанчадан-қанча хархашаларингга кўнди. Энди сен уни ташлаб кетяпсан-а». Нодир ўзига шундай дашном берди-да, поездга билет олишни ҳам унутди. Эсини йўқотган одамдек станцияда тентиди. Саҳарга борганда бир ерга бориб чўнқайиб ўтирди. Шу тариқа автор Нодир ва Умиднинг ички психологик кечинмаларини жозибали тасвирлайди. Бу эпизод орқали ҳақиқий дўстликнинг, инсонликнинг, коллектив ҳаётнинг гўзаллик сирларини усталик билан очади. Икки ёш йигит характерининг шаклланиш ва тобланиш процессини жонли кўрсатишга муяссар бўлади.

Повестда Макар ва Жўрабой акалар образи эсда қоларли даражада гавдаланади. Ҳаётнинг аччиқ-чучугини тотган бу икки раҳбар образида эл-юрт манфаати учун ҳалоллик билан хизмат этиш, ёшларга оталарча ғамхўрлик қилиш, уларни мардликка, олижаноб инсон бўлишга ундаш, иттифоқ, аҳил бўлиб ишлашга, ёшларга ўргатиш, қийинчиликлардан қўрқмаслик, пасткашлик, инсофсизлик, адолатсизликка нисбатан муросасиз, шафқатсиз бўлиш каби сифатлар бўртиб туради.

Автор повестда мамлакатимизда ижодий меҳнатнинг буюк самаралари, тинчлик ва осойишта ҳаётнинг чуқур ижтимоий мазмунини бадиий ифодалай олган. «Ёрқин уфқлар» повести композицион жиҳатдан яхлитлиги билан ҳам диққатни жалб этади. Воқеалар ва образларнинг ривожланишида умумий изчиллик бор. Асар композициясининг бутунлиги унинг ғоявий мазмунини ёрқин ифодалашга хизмат этган.

Китобни ўқиб чиққан киши замонамиз ва одамларимизнинг улуғвор ишларини кўриб ичдан қувонади, ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахт-саодати учун қаратилганлигига имони комил бўлади.

Ш. Ғуломовнинг бу повестида ёрқин тасвирлар билан бирга жиддий нуқсонлар ҳам кўзга ташланади. Биринчи галда авторнинг ҳали асарнинг тили устида қунт билан ишлаши зарурлигини уқтириб ўтиш керак. Китобхон Умид, Нодир, Жўрабой ака, Зикир образларининг қиёфасини яхши тасаввур қила олмайди. Уларнинг портретини, ўзига хос индивидуал хусусиятларини бир-биридан фарқли қилиб гавдалантириш етишмайди. Повестда Умид билан Нафисанинг севгисига бағишланган янги боблар қўшилишини истар эдик. Токи у пок, беғубор севгининг олтин дамлари, ҳижрони — дарди чуқур психологик кечинмаларда таъсирли тасвирлансин. Икки қалб севгисининг улғайиши, етилувини тасвирлаш орқали ҳар иккала образни типиклаштиришга, бахтиёр ёшликнинг мазмунини янада ёрқинроқ кўрсатишга эришиш мумкин. Бундан ташқари повестда Умиднинг кундалик дафтарига ёзган хотиралари билан унинг одамларга муносабати, сўзи ва автор баёни ўртасида фарқ сезилмайди. Шунингдек, биёбон ер ва ундаги янги шаҳар қурилиши тасвирида бадиий бўёқ етишмайди.

Хулоса қилиб айтганда, ёзувчи Шотурсун Ғуломовнинг бу тўнғич повести замонамизнинг энг муҳим масаласини совет ёшларининг коммунистик қурилишларда жонбозлик кўрсатаётганлигини бадиий тасвирлай олгани билан қимматлидир.

Охунжон СОБИРОВ,
филология фанлари кандидати.

1) «Ёрқин уфқлар». Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети «Ёш гвардия» нашриёти, редактор Х. Нуъмон. Тошкент, 1961.

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

ИЖРОКОМ ЁРДАМЧИЛАРИ

Совет кишиларининг сиёсий активликларини оширишда энг катта аҳамиятга эга бўлган факторлардан бири — кенг меҳнаткашлар оммасини давлатни бошқариш ишларига кенгроқ жалб қилишдан иборатдир. Шунинг учун ҳам Советлар ишига жамоатчиликни иштирок эттиришга жиддий эътибор берилаётир.

Ҳозирги вақтда биргина Тошкент шаҳрининг ўзида маҳаллий Советлар ҳузурида уч мингга яқин штатсиз бўлим бор. Ўз-ўзини бошқарувчи жамоат ташкилотлари сафига эса 40 мингдан ортиқ актив бирлашган. Бошқариш органлари ишига меҳнаткашларни кенгроқ жалб қилишнинг янги-янги формалари пайдо бўлмоқда.

Буни пойтахтимизнинг Ленин район ижроия комитети мисолида кўриш мумкин.

Ленин район Советининг ижрокоми 1961 йилнинг иккинчи ярмидан бошлаб ўз аппарати ва бўлимларига жамоатчилик асосларида ишловчи штатсиз ходимларни жалб қилабошлади. Дастлаб савдо ва умумий овқатланиш штатсиз бўлими тузилди.

Бўлим иш жойи билан таъминланган, ўз печатига ҳам эга. Бошлиқдан тортиб инспекторгача ҳар ҳафтанинг 1, 3, 5-кунларида эрталаб соат 10 дан 13 гача ижрокомда навбатчилик қилишади. Бошқа вақтларда эса савдо ва умумий овқатланиш тармоқларида бўлишади. Бўлимда уч секция тузилган — савдо, умумий овқатланиш ва инспекция. Иш плани ҳар квартал учун тузилиб, район Советининг савдо бўйича доимий комиссияси, ижроком томонидан кўриб чиқилади.

Қисқа муддат ичида штатсиз инспекторлар Ленин райпищеторгининг кўпгина савдо тармоқларини, ошхона ва ресторанларни текшириб, анчагина камчиликларни аниқладилар. Текшириш натижалари дарҳол муҳокама қилиниб савдо хизматини яхшилаш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

Бўлим ташаббуси билан шу йилнинг бошларида райондаги савдо корхоналарининг янги дислокацияси ишлаб чиқилиб, ижроком муҳокамасига киритилди.

1961 йилнинг иккинчи ярмида ижроком яна бир штатсиз бўлим — ташкилий инструкторлик бўлимини тузди. Бу бўлим район Совети доимий комиссияларида депутатларнинг ишларини ташкил қилишда, сайловчиларни қабул қилишни уюштиришда ва маъмурий комиссия мажлисларини тайёрлашда яхши ёрдамчи бўлиб қолди.

Ижрокомда меҳнаткашларни қабул қилиш, шикоят ва аризаларнинг тегишли ташкилотлар томонидан ўз вақтида кўрилиши устидан назорат олиб боришда Зубарев, Бородин, Жимко, Абдуллаев каби инструкторларнинг хизматлари диққатга сазовордир.

КПССнинг тарихий XXII съездидан сўнг Ленин район ижроия комитетида жамоатчилик асосларини янада ривожлантириш юзасидан кўпгина тадбирлар амалга оширилди. Агар йил бошида штатсиз инструкторлар сони 49 кишини ташкил қилган бўлса, ҳозир уларнинг сони 218 га етди. Янгидан яна икки бўлим — архитектура ва қурилиш бўлимлари ташкил қилинди. Бу ҳар икки бўлим ходимлари капитал қурилиш, ташқи ободончилик райондаги бино, иншоотлар, кўчалар ва паркларни архитектура қоидаларига риоя қилиб безаш масалалари билан шуғулланадилар.

Шумилов паркидаги кўл кўп вақтлардан бери тозаланмай, ташландиқ ҳолда ётарди. Кўлни тартибга келтириш учун кўп пул керак эди. Бўлимнинг инженер ва архитекторлари кўлга бориб аҳволни ўрганишди ва жуда қимматли таклиф киритишди. Кўлдаги сувни тозалаш мақсадида хлораторхона қурилди, белгиланган тадбирлар қисқа муддатда бир неча баравар кам маблағ сарфланиб бажарилди. Натижада кўл дурустгина сайргоҳга айланди.

Район соғлиқни сақлаш бўлимидаги штатсиз инспекторлар ишини ташкил қилиш методлари айниқса диққатга сазовордир. Район соғлиқни сақлаш бўлимида 17 мутахассисдан иборат бир группа консультация ўтказиб туради ва даволаш-профилактика чораларини амалга оширишда яқиндан ёрдам кўрсатади. Группадаги кишилар, медицина соҳасида катта тажрибага эга бўлган малакали врачлардир.

20 кишидан иборат бошқа бир группа эса медицина ва болалар муассасалари устидан назорат олиб боради, илғор иш тажрибаларини ўрганади, зарур ҳолларда методик ёрдам кўрсатади.

Ҳозирги вақтда ана шу бўлим инструкторлари ҳар бир врач участкасида ва маҳалла комитетлари ҳузурида жамоатчилик асосида медицина совети ва пунктларини ташкил этиш устида иш олиб бормоқдалар.

Район ижрокомининг бошқа бўлимлари, жумладан, халқ маорифи, молия ва план бўлимлари, социал-таъминот бўлими ва коммунал хўжалик бўлими ҳузуридаги штатсиз инструкторлар ҳам катта ёрдамчи кучга айланиб бормоқдалар. Улар ўзларининг жамоатчилик вазифаларини сидқидилдан бажариб, районда хўжалик ва маданий қурилишни яхшилашда партия, совет ва касаба союз органларига жуда катта ёрдам бермоқдалар.

Район Совети оммавий-ташкилотчилик фаолиятини янада жонлантириш имконига эгадир. Шубҳасиз, яқиндагина вужудга келган бу жамоат ташкилотлари ишида ҳали анчагина камчиликлар ҳам бор. Ижроком аппаратининг кўпчилик ходимлари ҳали бу жамоатчи ташкилотларга етарли равишда амалий ёрдам кўрсатмаётирлар.

Энди ўсиб келаётган куртакларга парвариш қандай зарур бўлса, жамоатчилик ташкилотлари ҳам шундай ғамхўрликка муҳтождир. Жамоатчилик асосларида ўз-ўзини бошқариш ташкилотлари учун семинарлар ташкил қилиш, уларга амалий ёрдам бериш, штатсиз бўлим ходимлари ва инспекторларни тез-тез йиғиб, фикр алмашиш, тўпланган илғор тажрибаларни ўртоқлашиб, уларни оммалаштириш район ижроия комитетининг энг муҳим вазифаларидан биридир.

Ана шу вазифалар муваффақият билан бажарилса, шубҳасиз, жамоатчилик партиямизнинг янги Программасида айтилганидек советларнинг энг зўр таянчи бўлиб қолади.

А. РАФИҚОВ.

«Тошкент ҳақиқати» штатсиз совет қурилиши бўлимининг ходими.

ЯНГИ КИТОБЛАР

Ўзбекистон ССР Давлат бадиий адабиёт нашриёти қуйидаги китобларни чиқарди:

Мариэтта ШОГИНЯН. **Ульяновлар оиласи.** Роман — хроника. Ғ. Аҳмедов таржимаси. 156 бет, тиражи 15.000, баҳоси 55 тийин.

Петрус БРОВКА. **Дарёлар туташганда.** Роман. Т. Пўлат таржимаси. 429 бет, тиражи 10.000, баҳоси 93 тийин.

Султон АКБАРИЙ. **Уч достон. Менинг маҳаллам. Товба. Гирдоб.** 117 бет, тиражи 10.000, баҳоси 22 тийин.

А. И. КУПРИН. **Ёқут кўзли билакузук.** Ҳикоялар. Л. Олимов таржимаси. 196 бет, тиражи 10.000, баҳоси 45 тийин.

Мурод ХАЛИЛ. **Эргаш Олов. Достон.** 42 бет, тиражи 5.000, баҳоси 12 тийин.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока», «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриёти қуйидаги брошюраларни нашр этди:

М. СУЛТОНОВ. **Шоира Зулфия.** 33 бет, тиражи 14.780, баҳоси 6 тийин.

М. ҚОРИЕВ. **Коммунизм ва давлат.** 43 бет, тиражи 14.780, баҳоси 6 тийин.

А. С. СОДИҚОВ, Ҳ. А. ОСЛОНОВ, Я. И. ПАКАНАЕВ. **Ўзбекистоннинг табиий бойликлари химия саноати учун қимматли хомашёдир.** 42 бет, тиражи 12.780, баҳоси 6 тийин.

Т. ТОҒАЕВ. **Илмий башорат диний каромат.** 35 бет, тиражи 12.140, баҳоси 4 тийин.

Ғ. М. МАҲКАМОВ. **Овқатланиш ва саломатлик.** 38 бет, тиражи 15.130, баҳоси 6 тийин.

Тинчлик ва халқлар ўртасида дўстлик учун

Чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамияти правлениесининг пленуми

...Стендга осиб қўйилган дунё картасида бир марказ — Тошкентдан 67 қизил чизиқ худди қуёш нуридек ҳар тарафга тарқалиб кетган. Бу чизиқлар четлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамияти доимий алоқа боғлаган турли давлатларга олиб боради. Карта ёнида республикамизга чет эл меҳмонларининг келганлигини акс эттирувчи фото-суратлар қўйилган. Ўтган йилнинг ўзидагина 53 чет эл делегацияси жамиятнинг меҳмони бўлди.

Чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамиятининг бутун кўп қиррали фаолияти халқлар ўртасидаги ҳамжиҳатликни ривожлантиришга бағишлангандир. Жамият правлениесининг 7 июлда бўлиб ўтган пленуми ана шу фаолиятнинг якунларини ва КПСС XXII съезди қарорлари муносабати билан жамият олдида турган янги вазифаларни муҳокама қилди. Пленумда жамият президиумининг раиси Х. С. Шукурова доклад қилди.

Пленумда шу нарса таъкидландики, жамият правлениеси, Хитой Халқ Республикаси, Ҳиндистон, Араб Шарқи мамлакатлари ва Африка халқлари билан дўстлик Бутуниттифоқ жамиятларининг республика бўлимлари кейинги вақтларда чет эл жамоат ташкилотлари билан алоқаларни мустаҳкамлаш ҳамда Совет Иттифоқи тўғрисида, жумладан Ўзбекистон тўғрисида тўғри ахборот тарқатиш юзасидан ўз фаолиятларини анча кучайтирдилар. Ўзбекистонда коммунистик қурилишнинг муваффақиятлари ҳақида ҳар ойда информацион материаллар чиқариб, 250 адрес бўйича юбориб турилганлиги, шунингдек чет эл тингловчилари учун мунтазам радиоэшиттиришларнинг ташкил этилганлиги мароқли ташаббус бўлди ва чет эллардаги кўпгина дўстлар томонидан маъқулланди.

Нотиқлар шу нарсани таъкидладиларки, жамият ўз иш формаси ва методини такомиллаштириш, бу ишга жамоатчиликнинг кенгроқ доираларини жалб қилиб, бутун дунёда мустаҳкам ва узоқ давом этадиган тинчлик учун кураш ишига муносиб ҳисса қўшиши зарур.

Пленумда чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари союзи президиуми раисининг биринчи ўринбосари В. И. Горшков нутқ сўзлади.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари М. М. Мусахонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов иштирок этдилар.

Пленум чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамияти президиумининг 11 кишидан иборат янги составини сайлади. Президиумнинг биринчи мажлисида унинг раиси қилиб Х. С. Шукурова, раис ўринбосари қилиб Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг корреспондент-аъзоси В. И. Зоҳидов сайланди.

(ЎзТАГ).

Ташаббускор комбайнчилар

Оҳангарон районидаги 6-боғдорчилик совхозининг коллективи ғалла ўрим-йиғимига пухта тайёргарлик билан киришди. Айниқса, комбайнчилар ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар.

Совхоз партия ташкилотининг йиғилишида комбайнчилар 5 агрегат билан 1000 гектар ердаги ғалла ҳосилини 25 иш кунида ўриб-йиғиб олишга сўз бериб, бир-бирларини мусобақага чақирдилар. Мусобақа яхши натижа бераётир.

Комбайнчиларга маданий-маиший хизмат дуруст йўлга қўйилди. Кўчма дала шийпонида шахмат-шашкадан ташқари радио приёмник, кутубхона ғаллакорларга хизмат қилмоқда. Бригада бошлиғи ўртоқ М. Нишонов, совхоз комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ Йўлдош Давронов баланд овоз билан газета ўқиб, турли темаларда суҳбат ўтказаётирлар. «Жанговар варақа» мунтазам чиқиб турипти.

Комбайнчи ўртоқ К. Ячевский ўрим-йиғимнинг дастлабки 13 кунида унумли меҳнат қилди, ўзнюрар комбайн билан 104 ўрнига 127 гектар майдондаги ғаллани ўриб берди. Илғор комбайнчи ўртоқ Яхшибоев ҳам мусобақада олдинги ўринни эгалламоқда.

— Комбайнчиларимизнинг ишидан хурсандмиз, улар ғайрат билан меҳнат қилиб, — дейди бригада бошлиғи ўртоқ Нишонов, — 630 гектардан кўпроқ ердаги ғаллани ўриб-йиғиб бердилар. Кунига 40—45 гектар ернинг ҳосили ўрилиб, топшириқ ошириб адо этилаётир.

Ғалладан бўшаган ерларни тракторчилар пешма-пеш сифатли шудгор қилиб, янги муваффақиятни қўлга киритмоқдалар.

Т. ХУШНАЗАРОВ.

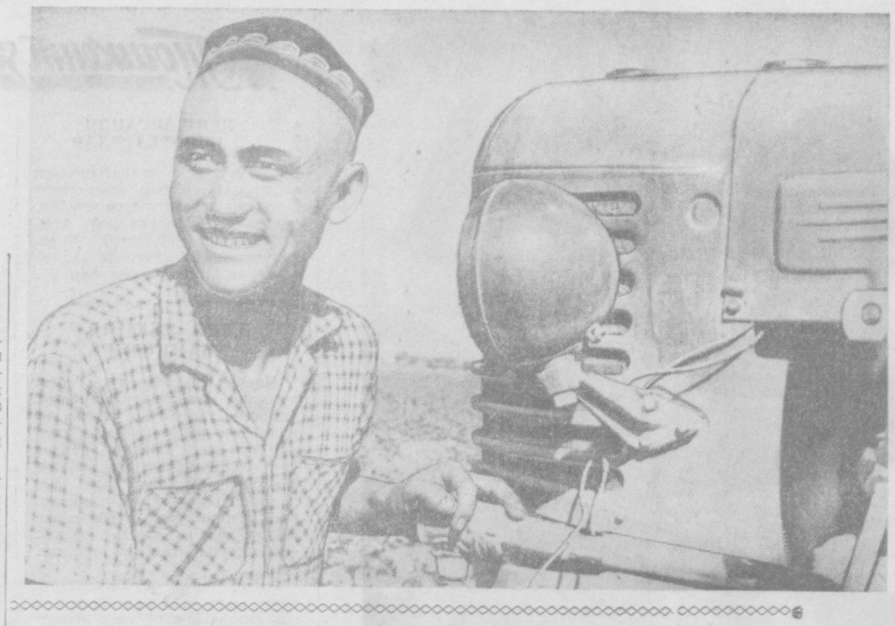

Ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил топширамиз! Янгиер районидаги «Коммунизм» колхозининг ўртоқ О. Раззоқов бошлиқ бригада аъзоларининг аҳди ана шундай. Ҳозир бригадада ғўза парвариши қизғин давом эттирилмоқда. Суратда: бригаданинг моҳир механизатори ўртоқ Э. Файзуллаев.

А. Абалян фотоси.

ЎЗБОШИМЧА

Янгиердаги 3-«Боёвут» совхозининг 5-бўлимида ишлар яхши эмас. Бўлим бошлиғи ўртоқ Муҳаммад Тоҳиров ўзбошимчалик билан иш олиб бораётир. У совхоз раҳбарларининг ҳам, район ташкилотлари раҳбарларининг ҳам сўзига қулоқ солмайди.

Маълумки, бу йил эрта баҳордан пахта майдонларини ва маккажўхори экиладиган ерларни кенгайтириш, шоли экиладиган майдонларни камайтириш тўғрисида жуда кўп гаплар бўлди, махсус йўл-йўриқлар берилди. Бироқ Тоҳиров бу кўрсатмаларга амал қилмади. Аксинча, у ўтган йили чигит экилган ерларга ҳам шоли экдириб юборди. Масалан, 4-бригаданинг 5 гектарлик, Халилов бошлиқ бригаданинг 5 гектарлик, Қаршиев бошлиқ бригаданинг 9 гектарлик, Дўсиев бошлиқ бригаданинг 6 гектарлик, Мирзааҳмаджонов бошлиқ бригаданинг 5 гектарлик чигит ва макка экиладиган ерларига шоли экдириб юборди.

Лекин совхоз раҳбарлари бунга нисбатан ҳеч қандай чора кўрмадилар. Ана шуниси бизни ажаблантирмоқда.

Ш. ХОЛЖИГИТОВ.

Отанинг марраси 50 центнер

Тиззага келиб қолган кўм-кўк ғўзалар июль қуёшидан баҳра олиб кўкка бўй чўзмоқда. Ғўзанинг олди гуллаган, тугунчалар бирин-кетин кўсакка айланмоқда. Бу ғўзалар Ўрта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхознинг звено бошлиғи кекса пахтакор Мадали ота Маннёзовга қарашли.

Мадали ота ўтган йили ҳам 45 центнердан пахта топширган эди. Бу йил отанинг ҳиммати баланд. 20 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан пахта топширишга аҳд қилган. Отанинг аҳди қатъий, шунинг учун ҳам звено пахтакорлари далада унумли меҳнат қилмоқдалар. Т. Рисқулов, М. Турсунқуловлар айниқса намунали ишламоқдалар.

Қондириб суғорилган ва сифатли парвариш қилинган ғўзалар серҳосил бўлиб, барқ уриб ўсаяпти.

П. ТОЖИЕВ.

ИШЛАБЧИҚАРИШ — ТЕРРИТОРИАЛ БОШҚАРМАЛАРИДА

БОШҚАРМА ИНСПЕКТОРИ ДАЛА КЕЗМОҚДА

Бригада даласида эрталабданоқ иш қизиб кетди. Гуруллаб юриб турган икки тракторнинг бири узунасига, иккинчиси кўндалангига ҳаракат қиларди, йигитлар, қизлар, кексалар жадал ҳаракат билан тракторларнинг «тиши» тегмай, ғўза танасида «жон сақлаб» қолган ёввойи ўтларни юлар, экинга берилган озиқага шерик бўлаётган «текинхўрлар»ни йўқотарди. «Инсон қўли гул» деган боболар сўзи ҳақ. Мана шу далани аввал қип-қизил шудгор қилиб, сўнгра ҳар бир қаричини текислаб, пўрсиллатиб, уруғ ташлаган шу азамат пахтакорлар! Уларнинг даласида яшил кўрпа ёйиб ғўзалар гуркирамоқда. Кун сайин бўйига-бўй, гулига-гул, кўсак қўшилаяпти.

Эгатлардан-эгатларга ўтиб, далани аста кезиб юрган икки киши ўзаро маслаҳатлашиб борарди. Уларнинг бири бригадага 22 йилдан бери бошчилик қилиб келаётган донгдор пахтакор Мираҳмад Юсупов, иккинчиси агроном Фотиҳ Содиқов эди.

— Ғўзаларингизга ҳашоратлар «ҳужум» бошлабди, Мираҳмад ака, — бир туп ғўзани синчиклаб кўрар экан агроном сўз қотди.

— Ҳа, ҳозирги кундаги ҳавфимиз ҳам шундан, — бригадир ҳам лупа орқали экинга кўз ташлаб жавоб берди. — Табиат ҳам анча инжиқлик қилаяпти. Ҳаво икки кун очиқ, бир кун булут бўлиб, экинларга шира тушиб, ҳашоротлар жонланаяпти.

— Бундай тўсиқларни энди кўрибсизми, — кулимсираб қўйди Фотиҳ Содиқович. — Сув кам бўлса тежаб-тергаб фойдаланасиз, ёввойи ўтни азаматларингиз йўқотаяпти, ҳашаротларни ҳам қириб ташлайсизлар, экинларингиз яшнаб ўсаберади.

Фотиҳ Содиқович бригадир билан биргаликда бошқа далаларни айланди, суғориш, парвариш, озиқлантириш оби-тобида ўтказилаётгани учун ҳам ғўзалар яхши ўсаётганидан қувонди, сувдан яна ҳам тежаб фойдаланиш зарурлиги, озиқлантиришда маҳаллий ўғитни унутмаслик кераклиги, карта четларини, йўл бўйларини ҳам ёввойи ўтлардан тозалаш зарурлиги ҳақида баъзи маслаҳатлар берди. Ҳашаротларни йўқотиш учун ёрдам чақириш масаласини бугуноқ бошқарма раҳбарлари олдига қўяжагини айтиб, бригадирни севинтиради.

90 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» етиштириш орзуси билан мардона меҳнат қилаётган, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мираҳмад Юсупов бошлиқ 1-бригада даласини кезиб чиққан Фотиҳ Содиқович «Коммунизм» колхозининг бошқа бригадалари далаларини айланиш, аҳволлари билан танишиш мақсадида бригадир билан хайрлашди.

Агроном Фотиҳ С. Содиқовни янгийўлликларнинг каттадан-кичигигача танийди, ҳурмат қилади. Унинг қадри ҳалол меҳнати билан ошаётир, шу меҳнат туфайли обрў топаяпти. 1929 йилда Қозон шаҳридаги қишлоқ хўжалик техникумини битиргач, Ўзбекистонга ишлаш учун келган Содиқов мана 32 йилдирки, агроном бўлиб элюртга хизмат қилмоқда. У МТС директори, район қишлоқ хўжалиги бўлимининг бош агрономи вазифаларида ишлади. 1941 йили Тошкент қишлоқ хўжалиги институтини тамомлади. Бизда халққа қилган ҳалол меҳнат тақдирланмай қолмайди. Партия ва ҳукумат Содиқовнинг кўп йиллик ва ҳалол хизматини юксак баҳолаб, уни «Ҳурмат белгиси» ордени, бир неча медаллар билан мукофотлади. 1949 йилда эса унга республикада хизмат кўрсатган агроном деган фахрий унвон берилди. Қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилишнинг янги турига ўтилиб, колхоз-совхоз бошқармаси тузилгач Содиқов тажрибали ва ишчан кадр сифатида Янгийўл колхоз-совхоз бошқармасининг ташкилотчи-инспектор вазифасига ишга чақирилди. Меҳнатсевар агроном Содиқов бу янги вазифасини ҳам сидқидиллик билан бажараётир. Ўзига бириктилган Янгийўл районидаги «Ленинизм», «Коммунизм», Фрунзе номли, Карл Маркс номли колхоз далаларини кезиб, пахта ва бошқа экинларни парвариш қилишдаги ютуқларни мустаҳкамлаш, илғорлар тажрибасини оммалаштириб, рўй бераётган камчиликларни тугатишда ўз ҳиссасини қўшаяпти. «Коммунизм» колхозининг 600 гектарга яқин майдондаги ғўзаларига шира, трипс тушганлигини аниқлаб, шу далаларга самолёт билан дори сепишни уюштирди. Фрунзе номли колхознинг Қўчқор Эрмонов бошлиқ 7-бригадасида суғориш тартибининг бузилганини, сувчилардан Усмон Қосимқулов билан Избосар Бекмуродовларнинг бепарволиги натижасида 4 гектарлик даладаги ғўзалар бостириб суғорилганини аниқлади, колхоз правлениеси ва партия ташкилоти билан бирликда бундай хатоларни бошқа бригадаларда ҳам рўй бермаслигининг олдини олишда актив қатнашди. Шу колхознинг Тоғабек Кўмеков бошлиқ бригадасида ғўза парвариши яхши эмаслигини, далаларни ёввойи ўтдан тозалаш, ғўзаларни ягана қилишда ёрдам берилмаса бўлмаслигини сезган ташкилотчи-инспектор Қуйи Бўзсув ГЭС каскади энергетиклари билан гаплашиб, шу бригадага ёрдам уюштирди.

Содиқов пахтакорлар, чорвадорлар, боғбонлар, механизаторлар орасида бўлганида ҳозирги ҳаракат — кузги баракат эканлигини уларга тушунтиради, кўп йиллик тўплаган тажрибасига суяниб, уларга маслаҳатлар беради, кези келганда, улардан ўзи ҳам ўрганади. Партия ва ҳукуматимизнинг яқинда барча совет кишиларига қилган Мурожаатини оммага етказишда ҳам у актив иштирок этаётганлардан биридир. Ишбилармон агроном, актив жамоатчи Ф. Содиқов қайси колхоз, қайси бригадага бормасин, уни ҳамма ерда ҳурмат билан кутиб олишади. Кишининг ҳурмати ўзида, меҳнатида деб шунга айтадилар.

Б. МИРЗААҲМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати» штатсиз бўлимнинг мудири.

СЕРЁҒ ГЎШТ, СЕРҚАЙМОҚ СУТ МЎЛ БЎЛАДИ

Бўка районидаги «Ленинизм» колхозининг меҳнатсевар чорвадорлари халқимизга кўпроқ ёғ, гўшт маҳсулотлари етиштириб бериш учун ҳар қачонгидан ҳам баракали меҳнат қилаяптилар. Айниқса, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Советининг меҳнаткашларга қарата чиқарган Мурожаати уларни кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшиб юборди. Аҳил коллективнинг ишчан чорвадорлари ўзларининг баракали меҳнатлари туфайли 5 ой ичида ярим йиллик планда белгиланган 94 ўрнига 202 центнер гўшт сотдилар.

Хўш, улар бундай муваффақиятга қандай қилиб эришаяптилар. Бунинг ҳеч қандай сири йўқ. Чорва маҳсулотларини кескин кўпайтираман деган ҳар бир чорвадор маккажўхори қадрига етади, лавлагини меҳр билан парвариш қилади. Ҳа, чорвачиликдан кўплаб фойда олаётган илғор хўжаликларда ана шундай қилинаяпти. Мавжуд механизациядан унумли фойдаланилган ҳолда етиштирилаётган маҳсулотнинг таннархи арзонлаштирилаяпти.

Ўтган йили 80 гектар ерга маккажўхори экилган эди. Лекин, текис униб чиққан кўчатлар қаровсиз қолиб кетди. Натижада ҳар гектар ердан 280 центнердан силос бостирилди, холос. Бу озуқа узоққа етмади. Натижада боқилаётган молларга ем сотиб олиб берилди. Шундай қилиб гўшт ҳам, сут ҳам анча қимматга тушди.

Бу йил мустаҳкам озуқа базаси яратишга катта аҳамият берилаяпти. 150 гектар ерга маккажўхори экилган. Ўз касбини жони-дили билан севган механизатор ўртоқ Йўлдош Номозов барча майдондаги кўчатлар орасига икки томонлама сифатли ишлов бериш билан бирга тўйдириб озиқлантириб ҳам қўйди. Қондириб суғорилган бўлиқ кўчатлар ҳосил тўплаяпти. Улар бу йил ҳар гектар ердан 1000 центнердан силосбоп ҳосил олиш учун курашаяптилар.

Чорва молларини ветеринария-зоотехника қондалари асосида боқаётган, мустаҳкам озуқа базаси яратаётган, механизациядан унумли фойдаланаётган бу азамат чорвадорлар халққа кўпроқ гўшт, сут ва бошқа чорва маҳсулотлари етказиб берадилар.

С. ШОКАРИМОВ.

ИККИ ШЕЪР

БУ БОҒЛАР

Тошкент атрофида боғлар кўп,
Соя-салқин мевазор боғлар,
Қучоғида битмас-туганмас
Қут, барака, файзи бор боғлар.
Ёз сепини ёзганда айни.
Узумзорда кулар ҳусайни.
Бу боғлардан гурунг, қаҳ-қаҳа,
Ўйин-кулги, завқ аримайди.
Бунда ўрик, бунда шафтоли,
Бунда чексиз шодлик,
бахт-толе.
Эсиб ўтар ҳар кун субҳидам
Сийнасидан иқбол шамоли.
Болалигим кечган бу боғлар,
Ҳаёт сувин ичган бу боғлар.
Соҳибкор эл қўлида яшнаб
Чирой ва гул очган бу боғлар.

ЁЗ КУЧАСИДА

(ЛАВҲА)

Боғ кўчадан ўтиб бораман,
Икки ёним кетгунча ишком,
Чор атрофга тўймай қарайман,
Минг хил лавҳа дилни этар ром.
Деҳқон тараб ғўзасига сув,
Тол тагида дам олар бир зум.
Қўшни боғдан «гала-гала қув»
Деб чуғурчуқ қувар аллаким.
Кўз соламан бўлиқ ҳосилга,
Чарос, чилги маржондек
ғуж-ғуж.
Кўкдан қуёш боғ, қир соҳилга,
Олов пуркар нақ ҳовуч-ҳовуч.

Хайриддин САЛОҲ.

Чет элларда нима гап

ПОРТЛАТИШ КЕЧИКТИРИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 7 июль. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлиги мухбирининг Гонолулудан хабар беришича, Қўшма Штатлар «об-ҳавонинг ёмонлиги туфайли» Жонсон ороли районида жуда баландликда ядро қуролини портлатишни тўртинчи марта 24 соатга кечиктирди.

ЯНГИ ИҒВОЛАР

ГАВАНА. 8 июль. (ТАСС). Революцион қуролли кучлар министрлиги Америка империалистларининг Кубага қарши янги иғволари тўғрисидаги хабарни матбуотда эълон қилди. Хабарда айтилишича, 6 июлда Американинг турли самолётлари Кубанинг осмон чегарасини 10 марта бузиб ўтган. Бундан ташқари, АҚШ ҳарбий денгиз флотининг десант кемаси Сантьяго де Куба районида Кубанинг территориал сувларига бостириб кирган.

Худди шу куни Гуантанамо базасида турган америка қўшинлари Куба территориясига қарата уч марта ўт очганлар.

Куба Республикаси. Карденас шаҳрининг (Матансас вилояти) марказий майдонида контрреволюционерлар группасининг игвогарлик ҳаракатларига қарши кўпминг кишилик намойиш ўтказилди. Намойиш халқнинг ватан ва революцияни ҳимоя қилишга бўлган мустаҳкам иродасини кўрсатди. Суратда: ватанпарварлик ташкилотининг қатнашчилари бўлган хотин-қизлар колоннаси ўтиб бормоқда.

Пренс Латин — ТАСС фотоси.

БУТУН ИНСОНИЯТНИНГ МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

ЖАКАРТА, 7 июль. (ТАСС). Индонезиянинг таниқли сиёсий ва жамоат арбоби Али Састроамиджойо ёппасига қуролсизланиш ва тинчлик учун курашга бағишланиб Москвада очиладиган конгресс муносабати билан, бугун айтдики, тинчлик ҳамда ёппасига ва батамом қуролсизланиш масаласи барча халқлар учун биринчи даражали аҳамиятга эга, чунки бутун инсониятнинг тақдири конгресс қарорларига боғлиқдир. У айтдики, конгрессга ва унда муҳокама қилинадиган масалаларга ҳеч бир киши бефарқ қарамаслиги лозим.

Али Састроамиджойо фақат ёппасига ва батамом қуролсизланишгина халқларни ядро уруши хавфидан халос қилиши мумкин эканлигини конгресс бутун инсониятга яна бир марта эслатсин, деб тилак билдирди.

Индонезия адиблари уюшмаси марказий раҳбарлигининг Москва конгресси очилиши муносабати билан бугун эълон қилган баёнотида айтиладики, тинчлик ва қуролсизланиш учун кураш уруш манбаларига ва зўр бериб қуролланишга қарши, яъни империализм ва мустамлакачиликка қарши кураш билан бирлаштирилган тақдирдагина муваффақиятли бўлади. Империализм ва мустамлакачилик халқларни эзиб келмоқда, бошқа мамлакатларга қарши агрессиялар қилмоқда, кўпорувчилик фаолияти билан шуғулланмоқда. Империалистик ва мустамлакачи давлатларнинг ҳарбий блоклари турли мамлакатларга уруш билан таҳдид қилмоқда.

Шуларнинг ҳаммасини ҳисобга олиб, дейилади сўнгра баёнотда, Индонезия адиблари уюшмаси Москва конгрессини тамомила қўллаб-қувватлайди. Бу конгресс ўз олдига қўйган вазифалар бутун инсониятнинг энг муқаддас орзуларига жавоб беради.

Ирқчиларнинг ўзбошимчалиги

ЛОНДОН, 8 июль. (ТАСС). Жанубий Африка Республикасининг ирқчи ҳукумати Жанубий Африка Республикасининг баъзи шаҳарларини «қоралар»дан тозалаш деган тадбирни ўтказмоқда (ирқчилар Африканинг туб аҳолисини «қоралар» деган ном билан таҳқирлайдилар). Жанубий Африка Республикасининг энг йирик шаҳарларидан бўлган Дурбанни «мутлақо оқ» шаҳарга айлантириш планига мувофиқ, суднинг қарорига биноан, яқинда Дурбан шаҳридан 10 мингдан кўпроқ киши кўчириб юборилган. Англиядаги «Таймс» газетаси мухбирининг Дурбандан берган хабарида айтилишича, мана шу африкаликларнинг уйларини бульдозерлар билан бузиб ташлаганлар, бутун-бутун оилалар — кексалар, хотин-қизлар ва болалар — эса Дурбан теварагидаги умлази деган жойга ҳайдаб юборилган.

Мухбир уй-жойдан маҳрум қилинган одамларнинг аҳволини тасвирлаб, бу одамлар ўзларининг қолган-қутган рўзғор асбоблари билан очиқ ҳавода қуруқ ерда ётганликларини кўрсатади. Африкаликлар бошқа бирор жойга кўчиб кетолмаслик даражада жуда камбағалдирлар. «Улар, деб ёзади мухбир, кирчил бўлиб қашшоқликда яшамоқдалар, овқатларини тунука банкаларда пиширмоқдалар. Уларнинг бутун рўзғори ичига ўт тиқилган ёки кокос толаси солинган тўшаклардан, энг оддий мебель, ифлос кийим-кечак ва бир неча кўрпадан иборат. Улар иккита кичкина ва ифлос ариқдан олинган сувнигина истеъмол қила оладилар».

АҚШ МОНОПОЛИЯЛАРИ ЛАТИН АМЕРИКАСИНИ ТАЛАМОҚДАЛАР

МЕХИКО, 7 июль. (ТАСС). АҚШнинг Латин Америкасида хусусий капитал сарфлаши 1956—1961 йилларда 3 миллиард 87 миллион долларни ташкил қилди, шу давр ичида Шимолий Америка компартиялари олган фойда эса 3 миллиард 479 миллион долларга етди, деб хабар қилади Мексикада чиқадиган «Диа» газетаси.

АҚШ монополиялари Латин Америкасини шу тарзда таламоқдалар.

АФҒОНИСТОН АВТОРЕМОНТ ЗАВОДИ

КОБИЛ, 7 июль. (ТАСС). Кобилнинг жанубий чеккасида Жангалак авторемонт заводининг цехлари қад кўтарган. Бу завод Совет Иттифоқининг техника ёрдами билан қурилган. Кеча завод коллективи заводнинг икки йиллигини нишонлади. Икки йил — унча катта муддат эмас, лекин шу вақт ичида жуда кўп иш қилинди. Н. С. Хрушчев Афғонистонга борган вақтида заводни кўздан кечириб, Жангалак авторемонт заводи вақти келиб Афғонистон автомобиль саноатининг маркази бўлиб қолади, деб айтган эди. Ҳали ундай вақт келгани йўқ, лекин завод секин-аста ана шундай марказга айланмоқда. Яқинда биринчи автобус йиғилди. Унга «Афғонистонда ясалган» деб ёзиб қўйилган. Бу автобус ҳозирча экспонат сифатида намойиш қилинмоқда, лекин тезда ана шундай автобуслар Афғонистон йўлларига чиқиб, юкларни ва йўловчиларни таший бошлайди...

Ҳозирги вақтда завод ҳамма турдаги автомашиналар ва қишлоқ хўжалик асбобларини ремонт қилмоқда, запас қисмлар, саноат ва қишлоқ хўжалиги учун машиналар ишлаб чиқармоқда. Корхонанинг цехлари энг яхши ускуналар билан таъминланган. Бу ерда ишчиларнинг яхши тайёргарликка эга бўлган коллективи ўсиб етишди, ишчиларнинг кўплари шу заводнинг ўзида таълим олдилар, бошқалари эса, СССРда практикадан ўтдилар.

Кеча эрталабдан кечгача завод дарвозалари очиқ турди. Заводни Кобилнинг юзларча аҳолиси келиб кўрди.

Янги ядро портлови

НЬЮ-ЙОРК, 8 июль. (ТАСС). Қўшма Штатлар ўз территорияси тепасида ядро қуролини атмосферада синашни яна бошлаб юборди.

АП агентлигининг Кэмп-Меркьюри шаҳридан (Невада штати) берган хабарида айтилишича, у ердаги чўл тепасида «қуввати унчалик катта бўлмаган махфий ядро қуроли» бир неча фут баландликда портлатилган. Агентликнинг уқтириб айтишича, бу 1958 йилдан кейин АҚШ территориясида ядро қуролини атмосферада биринчи портлатиш бўлган.

ИНДОНЕЗИЯНИНГ АҲОЛИСИ

ЖАКАРТА, 7 июль. (ТАСС). Бу ерда эълон қилинган рўйхатга олиш маълумотларига мувофиқ, ҳозирги вақтда Индонезиянинг аҳолиси 97.085 минг кишини ташкил этади. Аҳолининг кўп қисми — 63.060 минг киши Ява оролида яшайди. Индонезиянинг пойтахти Жакартада 2.973 минг киши бор.

Отаназар Мирзааҳмедов Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозининг уста соҳибкори ҳисобланади. У 30 йилдан буён узум етиштириш билан шуғулланиб келмоқда. Суратда: Отаназар Мирзааҳмедов.

Б. Гадойбоев, С. Икромов фотоси.

Жуда қизиқ китобча экан!.
М. Нуритдинов фотоэтюди.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» материаллари изидан

„Планга киритилмаган“

Юқоридаги сарлавҳа остида газетамизнинг 25 май сонида босилган танқидий материалга Октябрь район ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ В. Золотихнинг имзоси билан жавоб олинди. Унда айтилишича, Лабзак кўчасидаги Уйчи проездига асфальт ёткизиш 1962 йил планига киритилган. Жавобда қурилиш ишлари яқин вақт ичида бошлаб юборилади дейилган.

НОВАТОР

Ҳозиргина туппа-туззук ишлаб турган агрегат тўсатдан яримта-юримта печеньелар чиқарабошлади. Машинани бошқараётган Тамила Лисенко уни бир неча марта кўздан кечирди, аммо тузатишнинг иложини топмади. Дарҳол у слесарь Қурбонбой Рафиқовни чақиртирди ва унга машинанинг «касали»ни айтди.

Қурбонбой машинани бир кўздан кечиришдаёқ камчилигини топди. Орадан беш минут ўтмасдан агрегат яна маҳсулот берабошлади.

Қурбонбой Рафиқов қўли гул кишилардан. У заводда фойдаланилаётган барча агрегатларнинг икир-чикирларигача жуда пухта билади, ҳатто уларнинг айримларини такомиллаштирди ҳам.

Шу йилнинг ўтган ойларида учта рационализаторлик таклифи киритди. Бу таклифларнинг бирига асосан хамир қориш цехидаги катта қозонга пичоқ ўрнатилди. Бу хамир қориш процессини икки баравар тезлаштириш имконини берди. Қурбонбой ана шу қозонга сув тушадиган жойга сигнализация ўрнатди. Бу билан қозонга иссиқ ва совуқ сувни белгиланган миқдорда тушиб туриши таъминланди. Бундан ташқари тиниб-тинчимас туз эритувчи машинанинг клапанларини такомиллаштирди. Буларнинг ҳаммаси ўзи ишлаб турган Оҳангарон нон заводи коллективининг унумли меҳнат қилишига ёрдам бераяпти.

М. ТЎХТАСИНОВ.

КОММУНИЗМ КИШИСИНИ ТАРБИЯЛАЙЛИК

БОЛАЛАРНИ КОММУНИСТИК РУҲДА ТАРБИЯЛАШДА ОИЛАНИНГ РОЛИ

Мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш кенг авж олдирилган ҳозирги даврда болаларга ёшликдан тўғри тарбия бериш, уларда коммунистик жамият аъзосига хос сифатларни ҳосил қилиб бориш проблемаси алоҳида аҳамиятга эгадир. Чунки, коммунизм қуришнинг асоси — жамият ҳаётини ҳар томонлама ривожлантириш халқнинг илмий-сиёсий савиясини тобора ошириб бориш билан бирга, ёш авлодни коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялашдек давлат аҳамиятига эга бўлган муҳим масала билан узвий боғлангандир. Доҳиймиз В. И. Ленин айтганидек, ҳозирги замон ёшларини тарбиялаш, ўқитиш ва уларга таълим бериш ишларининг ҳаммаси уларни коммунистик ахлоқлик қилиб тарбиялашдан иборат бўлади.

Маълумки, кишининг ахлоқ ёки одоби ёшликдан, асосан оиладан бошлаб таркиб топади. Шунинг учун ҳам боланинг ўзи ва унинг одоби ҳақида ота-боболаримиз «Бола азиз, одоби ундан ҳам азиз» дейдилар.

Ҳақиқатан ҳам болани тарбиялаш проблемаси чинакам ҳаётий проблемадир. Чунки, ёш авлоднинг, демак жамиятнинг тақдири ана шу проблема билан чамбарчас боғлиқдир. Бизнинг жамиятимизда оилавий тарбия коммунистик ахлоқ тарбиясининг узвий қисмидир. Болалар мактабда ҳам, оилада ҳам тарбияланадилар. Болаларни тарбиялашда мактаб—давлат муассасаси сифатида, совет оиласи эса — социалистик жамиятнинг бошланғич коллективи сифатида биргаликда жавобгардир.

Ҳар бир ота билан она боланинг онгига, хулқига тез таъсир этувчи энг яқин, биринчи тарбиячилари ҳисобланади. Демак, оила боланинг дастлабки мактабидир. Машҳур совет педагоги А. С. Макаренко ота-оналарга мурожаат қилиб: «Тўғри тарбия бизнинг бахтли келажагимиздир, ёмон тарбия келгусидаги азоб-уқубатимиз, кўз ёшларимиз, кишилар олдидаги, Ватанимиз олдидаги гуноҳимиздир», деган эди.

Дарҳақиқат, киши туғилганда жамият, табиат ҳақида, одамлардаги яхши ва ёмон хусусиятлар, хулқ-одатлар ҳақида ҳеч нима билмайди, тўғрироғи у кўнгли беғубор, соф қалбли, покиза, кичик инсон бўлади. Шундан сўнг у оилада, ота-она бағрида ўса боради, секин-аста теварак-атрофдаги нарсаларга, дастлаб, ўзининг ота-онасига назар ташлайди, уларнинг ҳаракатларини, хулқ-одатларини кўради, бора-бора уларга тақлид қилади, кейинчалик эса болалар маҳалла-кўйдаги катта ёшли кишиларнинг яхши-ёмон хатти-ҳаракатларига тақлид қила бошлайди. Бу ҳол уларнинг хулқ-атворларининг шаклланишига ижобий ёки салбий таъсир этади. Шунинг учун оила аъзолари болалар тарбиясига салбий таъсир кўрсатувчи хатти-ҳаракатлардан, сўзлардан ўзларини тиймоқлари керак.

Ота-оналар биринчи навбатда болага намуна бўлишлари, ўзларида энг яхши фазилатларни кўрсата билишлари зарур. Моҳир тарбиячи бошчилик қилган оилада бола ўша фазилат, ўша ғояни ўзлаштира боради. Бола оилада қандай таассурот олса, бу таассурот унинг ҳаётида узоқ вақт сақланиб қолади. «Ота-оналарнинг ва оила аъзолари бўлган катта кишиларнинг намунаси, қарашлар ва идеалларни, интилишлар ва урф-одатларни шакллантиришда жуда муҳим аҳамиятга эга, — дейди Н. С. Хрушчев. — Халқнинг: олма дарахтининг меваси шу дарахтдан нарига бориб тушмайди, деб гапиришн бежиз эмас».

Инсоннинг болага бўлган чин муҳаббати унинг тақдири устида бош қотиришдан, уни қандай даражада жамиятнинг илғор аъзоси қилиб етиштиришдан иборатдир. Болага бўлган чин муҳаббат ана шу билан ўлчанади. Совет оиласининг олдида ана шундай муқаддас ва олижаноб, айни замонда мураккаб ва масъулиятли вазифа туради.

Бир-бирига ҳурмати зўр бўлган, ўз болаларини самимий севган эр ва хотиннинг бола тарбиясида шахсий намунаси ғоят катта аҳамиятга эгадир. Бундай оила ўз фарзандларида бахтли ва қувноқ болаликни таъмин этади. Бундай оила аъзолари аҳил коллектив бўлиб, болалар ўз кучлари ва қобилиятларига яраша ота-оналарига ёрдамлашадилар ва оиладаги умумий меҳнатга иштирок этадилар. Бундай оилада болаларга салбий таъсир этувчи оилавий нифоқ, келишмовчилик бўлмайди. Болалар аҳил, дўстона шароитда ўсадилар, муомалада одоб ва иҳтиромга ўрганадилар.

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ўқитувчи, 13 боланинг отаси Ғ. Толипов кўп болали ота ва кекса педагог сифатида ўз тажрибасидан қуйидагиларни ҳикоя қилади: «Менинг оилам — ота ва онанинг тенг ҳуқуқлилиги асосига қурилган оддий социалистик жамият оиласидир. Бизнинг 13 ўғил ва қизимиз бор. Ҳозир тўрт фарзандимиз турли касб эгалари, қолганлари институтда ва мактабда ўқимоқда, боқчада тарбияланмоқда. Бизнинг ниятимиз оиламиздаги болалар билимли, одобли ва фақат ота-она учун фойдали ва улар олдида қадрли бўлибгина қолмай, балки жамият учун ҳам фойдали, қадрли, обрўли кишилар бўлиб улғайсинлар. Биз бу ниятимизга эришмоқдамиз».

Болаларни тарбиялашда уларга билим бериш билан бирга меҳнатсевар бўлиб ўсишларига ҳам алоҳида эътибор бериш керак. Чунки меҳнат одамнинг яхши тарбияланишида катта роль ўйнайди. Ижтимоий-фойдали меҳнат процессида болаларда меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш, коллективизм, ўртоқлик ва дўстлик туйғуси, соф кўнгиллилик, жамоат мулкини кўз қорачиғидек сақлаш каби ахлоқий сифатлар таркиб топаберади.

Меҳнат тарбиявий ишларнинг асоси бўлиб, меҳнатсеварлик эса совет кишиси ахлоқида жуда зарурий ва юқори хусусиятдир. Шунинг учун ҳам болаларни жуда кичик ёшдан бошлаб ҳар хил меҳнат турларига ўргатиш керак.

Коммунистик келажак кишисини ҳар томонлама яхши тарбиялашда намуна бўлаётган оила — ота- ва оналар бизда жуда кўп.

Аммо, шуни ҳам эътироф этиш керакки, бола тарбиясида, жамият, давлат олдидаги ўз масъулиятини чуқур сезмаётган, ўз болаларининг тарбиясига бепарволик билан қараётган ота-оналар ҳам йўқ эмас. Бундай ота-оналар ўз фарзандларининг оиладаги ҳаётига ҳам, мактабдаги ҳаётига ҳам эътиборсизлик билан қарайдилар, болаларининг истиқболи, одоби тўғрисида етарли ғамхўрлик қилмайдилар. Ота-оналар орасида шундай кишиларни ҳам учратиш мумкинки, улар онгида эски жамиятнинг киши ҳаёти учун зарарли сарқитлари ҳалигача сақланиб келмоқда. Улар диний хурофотларга амал қиладилар, меҳнатсиз ҳаёт кечириш, бошқалар кучи ҳисобига яшашга интиладилар, ўз шахсий манфаатларини жамият манфаатларидан устун қўядилар. Бундай кишилар, шубҳасиз, ўзининг жамиятимиз манфаатларига зид хулқ-атвори, ярамас характери билан умумжамоатчилик олдида обрўсиз, ёқимсиз бўлиб қолмоқдалар.

Ҳар бир совет оиласи бола тарбияси устида жиддий ўйлаши керак. Совет халқининг ҳозирги ҳаётида, коммунизм қуриш даврида, ҳар бир тарбиясиз боланинг жамиятга етказадиган зарари катта. «Ярамас, бузуқ феъл-атвор юқумли бўлади» деганларидек «боланинг тарбиясизлик касали» ҳам юқумли бўлади.

«Мактаб, оила ва бутун жамоатчиликнинг тарбиявий таъсир ўтказиш кучи ниҳоят даражада катта, — дейди Н. С. Хрушчев. — Агар бу кучлар моҳирлик билан ва пухта ўйланиб бирлаштирилса ва юксак мақсадга йўналтирилса, бу кучлар ёш бўғин ҳаётидаги салбий ҳодисаларнинг ҳаммасини охиригача ва қайтмайдиган қилиб кўпориб ташлашга қодирдир». Шунинг учун ҳам ёш авлоднинг тарбияси масаласи, барча партия, комсомол, касаба союз ташкилотларининг, жамоатчиликнинг диққат марказида бўлиши лозим.

Э. САЛИМОВА,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Фалсафа ва ҳуқуқ институтининг илмий ходими.

Тошкент янгиликлари

КЕНГ ЭКРАНЛИ КИНОТЕАТРЛАР

Пойтахт меҳнаткашлари яқинда яна бир янги кенг экранли кинотеатрга эга бўлдилар. «Москва» деб номланган бу кинотеатр Новомосковская кўчасида қад кўтарди. Кинотеатрда бир йўла 800 киши фильмларни томоша қилиши мумкин.

Шунингдек, мавжуд оддий экранли «Ўзбекистон» кинотеатри кенг экранли фильмларни намойиш қилишга мослаштирилди.

ЁЗГИ ЛЕКЦИЯ МАЙДОНИ

Чирчиқ шаҳридаги «Узбекхиммаш» заводи партия комитетининг ташаббуси билан бу ерда ёзги лекция майдони ташкил этилди. Майдон кўпроқ дам олиш пайтларида кишилар билан гавжум бўлади. Тўпланганлар қизиқарли темалардаги лекция ва суҳбатларни тинглайдилар ҳамда кинофильмларни томоша қиладилар.

Завод ишчи хизматчиларининг оила аъзолари ҳам ўз жойларида ана шундай лекция суҳбатларни эшитиш ҳамда кинофильмларни кўриш имкониятига эга бўлдилар. Завод аҳолиси яшайдиган территорияда 9 жойда лекция майдони ташкил этилди. Кекса коммунистлардан Буховер, Масальский ва бошқа ўртоқлар кишиларни қизиқтирган темаларда мазмунли суҳбатлар ўтказмоқдалар.

В. СОБОЛЕВ.

ТУНГИ МАРШРУТЛИ АВТОБУСЛАР

Шаҳар пассажирлар ташиш автотрести меҳнаткашларга қулай бўлсин деб махсус тунги маршрут ташкил этди. Ҳозир бу маршрутда 2 та ЗИЛ-158 автобуси қатнамоқда. У соат 22 дан 35 минут ўтганда «Тошкент» меҳмонхонаси олдидан аэропортга йўл олади. Автобус бу маршрутни узоғи билан 35 минутда босиб ўтади.

ШАҲРИМИЗ ТАҒИН ҲАМ КЎКАЛАМЗОРЛАШАДИ

Тошкент шаҳар ободонлаштириш бошқармасининг бир группа ходимлари яқинда қардош Олмаота, Фрунзе шаҳарларига командировкага бориб келдилар. Улар бу шаҳарларда ўстирилаётган манзарали дарахтларни қандай парвариш қилиш масалалари билан қизиқдилар. Олмаота, фрунзелик мутахассислар меҳмонларга қимматли маслаҳатлар бердилар.

Айни вақтда улар манзарали дарахт кўчатларини совға қилажакларини айтдилар. Пойтахтимизга шу йилнинг кузида игна баргли дарахтлар, қарағай, қора арча, дўлана кабилар келтирилади. Тошкентлик гулчилар етиштирган турли навли гуллар эса Олмаота ва Фрунзе шаҳарларига юборилади.

ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИ, СИЗЛАР УЧУН!

Тушки овқат танаффуси бошланди, «Кўкорол» совхозининг юзлаб ишчилари бригада шийпонлари томон йўл олдилар. Бу ерда дала ошхоналари улар учун икки хил иссиқ овқат тайёрлаган. Худди шундай ошхоналар «Вревский» ва «Социализм» совхозларида ҳам бор.

Тошкент областининг матлубот кооперацияси бу йилги мавсумда бир мингга яқин дала ошхонаси ташкил қилади. Дала шароитида савдо қилиш тобора оммавий тус олмоқда. Озиқ-овқат маҳсулотлари ва саноат моллари кўчма дўконларда сотилади, дўконларнинг юзтадан кўпроғи сотувчисиз ишлайди.

Областнинг қишлоқ савдо шохобчалари кейинги уч йил ичида деярли икки баравар кўпайди, аҳолига хизмат кўрсатишнинг прогрессив формалари тобора кенг қўлланилмоқда. Маиший хизмат кўрсатувчи 142 та корхона ўз хизматини кенгайтирмоқда: янги прокат пунктлари, кийим ва пойафзал тикиб берадиган ательелар очилди.

Область касаба союзлари советининг навбатдаги пленуми қишлоқда савдо-сотиқ ва умумий овқатланишнинг аҳволини муҳокама қилди. Совхозларда янги магазин ва ошхоналарни тезроқ ишга тушириш, уларни жиҳозлаш, қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатишни яхшилаш тадбирлари белгиланди. Қишлоқ хўжалик ишларининг қизғин даврида дала шароитида савдо-сотиқни анча кенгайтиришга қарор қилинди. (ЎзТАГ).

Ўзбек тилида иккинчи марта

Хотирангизда бўлса керак, 1938 йилда ўзбек тилида варағи йиртиб олинадиган биринчи календарь нашр қилинганди. Календарда ўша йили республикамиз миқёсида нишонланган юбилейлар, муҳим воқеалар кунма-кун кўрсатиб берилган эди.

Республикамиз меҳнаткашлари келгуси йилда ҳам ана шундай календарга эга бўладилар. Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти томонидан 1963 йил учун босиб чиқарилаётган бу календарь жуда мазмунли қилиб тузилмоқда. Унда етти йилликнинг бешинчи йилида нишонланадиган юбилей кунларига оид материаллар берилади. Жонажон партиямизнинг янги Программаси билан боғлиқ бўлган қизиқ-қизиқ материалларни ҳам ўқиш мумкин. Шунингдек, ўзбек адибларининг кичик ҳажмдаги мақолалари календардан ўрин олади.

Календарь ўртоқ Ф. Г. Идессис томонидан тайёрланди. Уни бадиий безагини ишлашда М. Гумаров бошлиқ бир группа рассомлар фаолият кўрсатишди.

Ўзбек тилида иккинчи марта нашр қилинаётган мазкур календарь шу йилнинг охирларида меҳнаткашларга сотила бошланади.

Ж. ҚОРАБОЕВ.

СПОРТ

Бу—ишқибозларни алдаш эмасми?

Чиноз район стадионига йиғилган томошабинлар футбол ўйинини сабрсизлик билан кутишарди. Бу ерда календарь бўйича область биринчилиги учун Чиноз ва Янгиер район футбол командалари учрашиши керак. Кеч ҳам кирди. Лекин ўйин бошланишидан сира дарак йўқ.

Маълум бўлишича, Янгиер район футболчилари мусобақага келмапти. Бу хабар томошабинларни жуда ранжитди. Аввалку, Қуйи Чирчиқ, ўртачирчиқликлар шундай қилган эди. Мана энди, ишқибозлар яна алданди.

Шу ҳам биринчилик мусобақасини ўтказиш бўлдими? Бу кўп сонлик томошабинларга нисбатан ҳурматсизлик эмасми? Спорт жамиятлари ва ташкилотлари союзи область совети раҳбарлари бунга нима дер эканлар?

Ишқибозлар номидан: Ў. КАРИМОВ.

Индонезия—„Пахтакор“

Совет Иттифоқи, Болгария ва Руминия бўйлаб сафар қилиб қайтган Индонезия ёшлар терма командаси 8 июлда Тошкентда «Пахтакор» футбол командаси билан ўртоқлик учрашуви ўтказди. Марказий «Пахтакор» стадионига йиғилган ўн минглаб томошабинлар дўст индонез спортчиларини самимий табрикладилар. Меҳмонларга гулдасталар тақдим қилинди.

Ўйинни зўр кўтаринкилик билан бошлаган индонез футболчилари биринчи бўлиб муваффақиятга эришдилар: Пшеничников дарвозасига гол киритдилар. Сўнгра тошкентликларнинг ҳаракати активлашди. Шуниси характерли бўлдики, меҳмонлар дарвозасига «Пахтакор»нинг ҳимоячилари тез-тез хавф солиб турди. Аввал ярим ҳимоячи В. Қаҳҳоров ҳисобни бараварлаштирди. Кейин, иккинчи таймда бурчакдан тепилган тўпни ҳимоячи О. Моторин калласи билан уриб дарвозага киритди. Ўйин охиригача ҳисоб 2:1 лигича қолди.

Меҳмонларнинг ёш коллективи мағлубиятга учраганлигига қарамай, ўз ўйини билан тошкентликларда яхши таассурот қолдирди.

ТОШКЕНТЛИКЛАРНИНГ УЧИНЧИ ҒАЛАБАСИ

Пойтахтимиздаги Округ Офицерлар Уйининг спорт майдончасида баскетбол бўйича мамлакат биринчилиги учун «А» классида қатнашаётган командаларнинг финал учрашувлари давом этмоқда. Мусобақанинг учинчи кунида биринчи бўлиб «Политехник» (Тбилиси) ва «Сибирячка» (Новосибирск) командалари учрашдилар. Ўйин грузин баскетболчи қизлари фойдасига 55:51 ҳисобига тамом бўлди. «Динамо» (Москва) командасининг бу сафар ҳам омади келмади. Улар «Буревестник» (Ростов) командасига 52:60 ҳисобида ютқазиб, Тошкент турнирида навбатдаги учинчи мағлубиятга учрадилар.

«Инждорстрой» (Кишинев) ва «Текстильмаш» (Тошкент) командалари ўртасидаги мусобақа ҳамшаҳарларимизнинг тўла устунлиги билан ўтди. Ўйиннинг иккинчи ярмида завод командасининг тренери ҳатто ёшларни ҳам синаб кўрди. «Текстильмаш» командасининг ўйинчиси, СССР терма командасининг аъзоси Р. Салимованинг ўйини ҳаммани хурсанд қилмоқда. Ранса мусобақанинг биринчи куни командасига 34, иккинчи куни 24 ва учинчи куни 36 очко келтирди. У ҳужумда ҳам, ҳимояда ҳам кучли ўйнайди.

«Текстильмаш» баскетболчи қизлари кишиневликларни 75:61 ҳисобида мағлубиятга учратиб, уччала ўйинни ҳам ғалаба билан якунладилар.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

Суратда: Тошкент баскетболчилари билан Москва «Динамо» командаси ўртасидаги учрашув пайти. Мусобақанинг энг кучли қатнашчиси Р. Салимова (чапдан иккинчи) отган тўп яна нишонга тушаяпти.
Ш. Исроилов фотоси.

ВРАЧ МАСЛАҲАТИ

Болаларни юқумли ичак касалликларидан сақланг

Болалар ота-оналарнинг фахридир. Кичкинтойларнинг дўмбиллаб, чопиб-ўйнаб юрганларини кўриб, бийрон-бийрон сўзларини эшитиб киши қувонади, хордиғи чиқади. Болалар бақувват ва соғлом бўлиб ўссин десангиз уларнинг соғлигидан доим кўз-қулоқ бўлиб туриш лозим.

Кичкинтойлар айниқса, ёз ва куз фаслларида учраб турувчи паратиф, қорин тифи, дизентерия каби юқумли ичак касалликлари билан оғришлари мумкин. Чунки, болаларда дизентерия ва қорин тифи касаллиги бошқа ичак касалликларига қараганда ёз ва куз фаслларида кўпроқ учрайди. Бунга аҳамият берилмаса ёки ўз вақтида даволанмаса, беморда оғир асоратлар қолиши мумкин. Шунинг учун ота-оналар ва бола тарбияси билан шуғулланувчи ҳар бир киши бу касалликларнинг асосий белгиларини ва уларнинг олдини олиш чораларини яхши билишлари керак.

Қорин тифи ва дизентерия каби юқумли ичак касалликларининг микроблари беморнинг ичагида яшайди. Микроблар ахлат йўли билан ташқарига чиқиб, тез тарқалади. Айниқса, оқар сувларда 6-10 кун, ҳовуз ва қудуқ сувларида 4 ойгача, хом сутда 35 кун, кир ўраси ва зах ерларда эса узоқ вақт яшайди.

Кўпинча қорин тифи ва дизентерия касалликларининг микроблари бола организмига ифлос сўргич, ўйинчоқлар орқали ҳам ўтади. Ифлос ерларда ўйнаш, ифлос сувда чўмилиш ҳам бола соғлиғига хавф туғдиради. Бу ўринда пашша касаллик микробларини ташувчи зарарли ҳашарот эканлигини ҳам эслатиб ўтиш керак.

Микроблар соғ бола организмига юққандан сўнг, оз вақт ўтгач, касаллик аломатлари пайдо бўла бошлайди. Касалликнинг яширин даври тугай деб қолганда бемор нинг иштаҳаси йўқолади, тили карашланади, ланж бўлади, боши оғриб дармонсизланади. Беморлар ҳатто ҳеч нарсага қарамай қўяди ва инжиқ бўлиб қолади. Булардан ташқари боланинг ичи бузилади. Касалликнинг бу даврида беморнинг ҳарорати аста-секин кўтарила боради. Баъзан касалликнинг формасига қараб ҳарорат бирдан кўтарилиб кетиши ҳам мумкин. Агар бу даврда беморга врач ёрдами кўрсатилмаса, боланинг аҳволи оғирлашади, боши қаттиқ оғриб, уйқуси қочади. Баъзан ўзини билмай алаҳлайди. Бола ҳеч нарса емаса ҳам, ҳадеб чанқайверади, лаби қурийди.

Қорин тифи билан оғриган беморнинг ахлати суюқ бўлади. Дизентерияда эса беморнинг ичи тез тез келади. Бемор жуда бесарамжон бўлиб, тез кун ичида дармонсизланади.

Юқоридаги каби белгилар овқатдан заҳарланиш ва офтоб уриш касалликларида ҳам рўй беради. Қолган ёки сифатсиз овқатларни истеъмол қилиши натижасида бола заҳарланиши ҳам мумкин. Иссиқ кунда офтобда олиб юриш натижасида боланинг ҳарорати кўтарилиб, боши оғрийди, тез-тез қусади, ичи кетади. Шунингдек, беморнинг умумий аҳволи ҳам оғирлашади: бола бетоқатланади, серхархаша бўлиб қолади, йиғлайди. Кечалари эса уйқуси бузилади. Шунинг учун ҳам ота-оналар ёш болаларни офтобда олиб юрмасликлари, болани енгил кийинтиришлари лозим.

Ҳозирги вақтда синтомицин, левомицетин ва биомицин каби антибиотиклар ёрдамида бу юқумли ичак касалликлари муваффақиятли даволанмоқда. Касалликнинг олдини олиш, атрофдагиларга бу касалликнинг юқтирмаслиги учун беморнинг ўйинчоқлари, идиш-товоқ, кийимлари, кўрпа-тўшаклари, умуман бемор ишлатган ҳамма нарсалар дизенфекция қилинади. Ҳар бир боланинг идиш-товоғи, сочиғи алоҳида бўлиши керак. Болага сўргич ва ўйинчоқларни ювмасдан бериш мутлақо ярамайди. Касаллик микробларини ташиб юрувчи пашшаларга қарши ғичмай курашиш даркор. Болаларга қолган овқатни бермаслик, сутни эса албатта пишириб ичириш лозим. Янги ҳўл мева ва сабзавотларни қайнаган сувда ювиб бериш ҳам юқумли ичак касалликларининг олдини олишда катта аҳамиятга эга. Агар боланинг ичи келиб, юқоридаги белгилар пайдо бўлса, дарҳол врачни уйга чақириш керак. Агар беморга ўз вақтида медицина ёрдами кўрсатилмаса, юқоридаги санитария қоидаларига риоя қилинмаса, касаллик узоқ давом этиши мумкин.

Касаллик узоқ давом этганда, бола нимжон бўлиб қолади, унинг организмида бошқа касалликларга қарши курашиш қобилияти пасаяди. Шунингдек, оғизнинг еликиши, зотилжам, буйракларнинг яллиғланиши ва қулоқнинг оғирлашиши каби асоратлар қолиши мумкин. Боланинг сиҳат-саломат бўлиши, юқумли ичак касалликлари билан оғримаслиги учун юқоридаги маслаҳатларга тўла риоя қилиш лозим.

А. САЛАХУТДИНОВ,
республика санитария-маорифи уйининг врач-методисти.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Телевизор

10 ИЮЛДА

Ўзбек тилида: 18.30 — **Ёзни қувноқ ўтказмоқдамиз** (мактаб ўқувчилари учун), 18.50 — **Концерт** (Маяковский номли Бекобод шаҳар 12-мактаб ўқувчилари ижросида), 19.35 — **Телевизион янгиликлар**, 19.50 — **Ўзбекистон композиторларининг камер асарлари.**

Рус тилида: 20.20 — **Олтой конлари**, 20.40 — **Спорт эшиттириш**, 21.00 — **Тиргак чўлга қараб одимлайди** (саноат ходимлари учун телевизион очерк), 21.20 — **Телевизион янгиликлар**, 21.35 — **Қурилиш янгиликлари**, 21.45 — **Граждан кийимидаги солдатлар номли румин киноповести.**

23.15 — **Чехословак эстрадаси «Прага-концерт».**

Театр

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — 11/VII да **Зарафшон қизи.**

Кино

ҚИШКИ БИНОДА:

Етти азамат — «ВАТАН», «МИР» (кундуз ва кечқурун), «ИСКРА» (кундуз соат 12 дан), «СПУТНИК» (эрталаб соат кундуз 12 ярим, 3-45 минут ва кеч 6 яримда).

Батеновлик доктор — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «ИСКРА» (эрталаб соат 9 ярим, 10.20 минут ва 11 да).

Гадой қиссаси — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 1-15 минут, кеч 5, 7-15 минут ва 9 да).

ЁЗГИ БИНОДА:

Ботқоқ ити — «ОКТЯБРЬ».

Сувдаги воқеа — «ВАТАН».

Тирилиш (1 ва 2-серия) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Етти азамат — «ФЕСТИВАЛЬ», КАФАНОВ номли.

Йўл — ПУШКИН номли.

Эгизаклар — «УДАРНИК», «ШАРҚ».

Ҳамма уй-уйига — «ПОБЕДА».

ЕНГИЛ САНОАТ КОНСТРУКТОРЛИК БЮРОСИГА
мўйна, мебель, пойафзал ва кўн саноати механиклари, технологлари
керак
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Леваневский кўчаси, 2-уй (3-троллейбус, 24-автобуснинг «Леваневский» остановкаси).

ТОШКЕНТ ВАГОН-РЕСТОРАНЛАР БЎЛИМИГА
1-категорияли ошпазлар
керак
Привокзальная кўча, 9-уйда кадрлар бўлимига учрашилсин.

«ОБЛКООПСБИТСЕКЦИЯ» ТОШКЕНТ ШАҲАР КОНТОРАСИГА
сотувчилар, старший сотувчилар, лотокчилар, шогирдлар
керак
Адрес: К. Цеткин кўчаси, 76-уй, телефон 3-17-46.

Островский кўчаси, 4-уй, 5-квартирада турувчи **Люция Санатулиевна Алимованинг** 1-Жуковский переулок, 36-уйда турувчи Феликс Лутфуллаевич Алимовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Нахимов кўчаси, 28-уйда турувчи **Фрида Хаимовна Машееванинг** Рубен Давидович Рубиновдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область судида кўрилади.

Қоратут кўча, 18-уйда турувчи **Лутфулла Абдуллаевнинг** шу уйда турувчи Вазира Абдуллаевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Юго-Западний массив, Санъат кўча, 232-уйда турувчи **Рихси Комилованинг** шу уйда турувчи Мирза Султоновдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ судида кўрилади.

Қорақалпоқ кўчаси, 25-уйда турувчи **Лазарь Исакович Нерманнинг** шу уйда турувчи Мария Петровна Нермандан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, редактор ўринбосари — 25885. Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик ва маҳаллий ахборот бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат ва транспорт бўлимлари — 33786. Секретариат — 34808. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 31936. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 26334, 33262, 30249, 30250, 30253.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.
Р. 01031. Нашр. Г. 1631.